

The Center for Research Libraries scans to provide digital delivery of its holdings. In some cases problems with the quality of the original document or microfilm reproduction may result in a lower quality scan, but it will be legible. In some cases pages may be damaged or missing. Files include OCR (machine searchable text) when the quality of the scan and the language or format of the text allows.

If preferred, you may request a loan by contacting Center for Research Libraries through your Interlibrary Loan Office.

Rights and usage

Materials digitized by the Center for Research Libraries are intended for the personal educational and research use of students, scholars, and other researchers of the CRL member community. Copyrighted images and texts are not to be reproduced, displayed, distributed, broadcast, or downloaded for other purposes without the expressed, written permission of the copyright owner.

© Center for Research Libraries
Scan Date: December 2, 2008
Identifier: s-m-000016-n5

26 AVR 1928

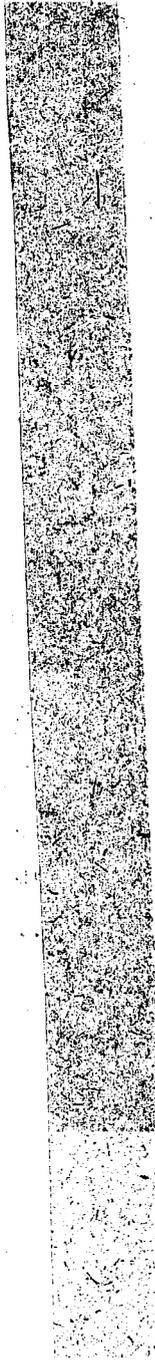
AMERICAN
Publication Department

محراب

اهلوقى ، اجتماعى ، فلسفى ، تاريخى ، ادبى مجموعده
شيميدىك اون بش كونده نغره اولونور

مدرجات :

مدرسه	« مصاحبه »	محمد امين
نصير طوسينك « تربيه » تلقيسى	« تربيه وى »	يوسف ضيا
معيدىك حضورنده	« شعر »	نعيم مازم
مثل اعلا	« كلامى »	شرف الدين
ظفر ك سرى	« ادبى »	محمد صدقى
سوكيه ، سودايه دائر قطمه لر	« شعر »	شرف لاطم
شيخ شهاب الدين مقتول سهروردى	« فلسفى »	يوسف ضيا
آجيلر	« شعر »	قربيه حسين
تخميس	« غزل »	حسن عالي
دونغه لر	« تاريخى »	زاده بروه
حى بن يقطان	« فلسفى »	رشيد

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

11
12
13
14
15

مدرسه [۱]

۲

اسکین بللی باشلی عرفان مؤسسه من مدرسه لردی. اکر مدرسه ده تدریسه بولونانلیز اون آلتنجی عصر دنبری «علم» دن آکلاشیلان معنایی قاورامش اولسه لر، دنیاده وجوده کلن. ایتباهدن خبرلری بولونسه یدی، مکتبلر منک ایفا ایلدکلری خدمتی چوقدن کوره بیلیرلردی. حالبوکه بویله اولمادی. مدرسه علمی خواجه نك طلبه به بعضی کتسابلری اوکر تمک کلنده تاقی ایلکنده دوام واصرار ایتدی. تام اسقولاستیک شکلدن چیقامادی. بو بوزدن هر کون بر پارچه دها کریله به رك صوگ زمانلرده کی حالی آلدی.

نه ایچون بویله اولدی؟ بو جهتک تدقیقی بر اقیوروز. بو کون ناصیل اولمالی؟ ونی آراشدیرمق ایسته بوروز.

بر مؤسسه مملکتنده بر خدمت ایفا ایده بیلور، عینی زمانده حرکت و تکامل یورسه حق وجودی وارد، بو شرائطی حائر بولونمایان مؤسسه کندیلدکندن اولومه کومدر. مدرسه لرده بو شرائطی حائر اولورسه نافع اولایبیلر و یا شایایبیلر.

بناء علیه مدرسه لر کندیلرینه بر ساحه اختصاص آیرمسی او ساحه ده عصرک کلا یایبله چیکی بر صورتله چالیشماسی لازمدر. بو ساحه ساده چه عالی ویا بر تالی تحصیل رمک اولاماز. چونکه مملکتده بو نوع تدریساتده بولونان مکتبلر من وارد. اونک رجنده آری بر مؤسسه به لزوم یوقدر. اسلامینده ره بانلق اولمادینی ایچون بر صنف نینی وجوده کتیرمکه خادم بر مؤسسه به ده احتیاج کوسریله من. قاضی و حاکم بشدیرمک دم تقوق مدرسه سنک وظیفه سیدر. اکر دارالفنون وراثت، وصایت، کبی حیاتی مسائلده

حاکم پیشدیرمه یورسه بو نقصان اوراده اتمام ایدلملیدر . اونک ایچون آیری بر مؤسسه به نژوم یوقدر .

او حانده مدرسه لرمن ایچون بر ساحه واردر : آثار ماضیه و دینییه منری تدقیق ایدله بیله جک بر زمره یتشدریمک . بوتون تدریسات بو غایه بی استه داف ایتلمیدر . بونک ایچون اول امرده علی العاده بر تالی تحصیلی لار مدر . بو تحصیلی دیگر مکتبلر ناصیل ونه یولده و ریورسه مدرسه نك و قسمی ده عیناً او صورتله و برملیدر . بونک خارچنده درک اصل مدرسه نك وظیفه سی باشلار . بو وظیفه لایقيله ایفا ایدله بیلمک ایچون ایکی شرط لازمدر بری طلبه نك آثار دینییه و ماضیه منری تدقیق ایدله جک واسطه به مالک اولماسی ، دیگرری ، بوزری بو کون غربک آکلادیغی معضاده تدقیق ایدله بیله جک اصولارله تجهیز ایدلمسیدر . برنجیسی ایچون اساسلی بر تالی معلوماته مترافق عربجه فارسی واجیبی لسانی اوکره تلمیدر . ایکنجیسی ایچون غربک علمده ، بالخاصه علوم معنویه ده ، آثار ماضیه نك تدقیقنده تعقیب ابتدیی اصوله وقوف ایجاب ایدر .

مدرسه لرك بو کونکی حالی بنم تدقیقنه نظراً بو ایکیسنی ده تأمین ایدله جک ماهیتده دکلدر . بونک سببی مدرسه اصلاحاننده تعقیب ایدلیمکمز اصولده در . موسی کاظم افندی مرحومک مشروطیت ابتداسنده بعض فرعی اصلاحات تشبثلینی بر طرفه بر اقایرسوق مدرسه لرك تشکیلات حاضرده سی خیری افندی مرحومک مشیختی زماننده باشلامشدر . فقط بو اصلاحات مدرسه تدریساتنک روحه کچمه مش ، شکله قالمش ساده جه بعضی درس لرك علاوه بیله تجد حاصل اولاجنی ذهانه دوشولمشدر . حالبوکه مدرسه لر مفید تدریسات محلی اولایلمک ایچون اساسلی بر انقلابه محتاجدر لر .

بو انقلابک تملی اولاً صرف علمی واجتهادی آثارده سربستی تدقیق ، ثانیاً بر وقعه ، بر اثر حقنده ویره جکمز حکملرله اونک قیمتته تعلق ایدن حکمی تفریقدر . برنجیسنک حصولی ایچون مدرسه لر اونه دنبری تعقیب ایدلن تدریس طرزینی بر اقالیدر . شیمدی به قدر تدریس طرزنی بعضی بو یوک عالم لرمزک اثر لرنی طلبه به بیلدیرمک شکله ایدی . مدرسه تدریساتنده آکلامق و آکلامق یوقدر . چونکه آکلامق ایچون یالکیز روایته ، نقله دکل ، بالذات سربستی تفکره احتیاج واردر ، مختلف فکر لرك نه کبی محیطی و شخصی عواملله انکشاف ایتدیکنی تدقیق ایجاب ایدر . بوتون بوزر مدرسه لرك تدریس طرزینه کیرمه مشدر .

ایکسجی شرطک تحقیق ایچون هراثر، هرفکر ناصل ونه کبی عوامله وجوده گلشدر، سؤالیله نه قیمتی وارددر؟ سؤالی آیرمیدر. ائرك قیمت حکمیله صورت و سبب وجودینه دأر ویریلدک حکم قاریشجه علمی تدقیقاته امکان حاصل اولماز. حالوکه مدرسه لرده قیمت ویریان شیلرک منشأنی تدقیقه لزوم کوروله مکده در. کذلک وجدانزده یری اولیان شیلرک صورت وجودینی آرامقده عبت عد ایدلمکده در.

خلاصه مدرسه لر یاشا اچسه مهمه حال تدریس آتنده بر انقلاب لازمدر. بو انقلاب وجوده کلدک، حق حیاتی یوقدر حق حیاتی اولیان مؤسسه لری یاشامقده کیمسه نک آئنده دکدر. ونک ایچون مدرسه باشربنه، علم اصوللرنده وجوده کلن بو انقلابلری، بالخاصه بونک روح و ماهیتی بیان آداملر کچمیدر. ناشقه تورلو بو مؤسسه لر دوام ایدمز. بوملاحظات بزم مدرسه لر حقتده قاعتمی خلاصه ایدمیلیر. بن نه برطاقم لیه رالار کبی مدرسه نک همان قالدیرلماسنه طرفدارم، نه محافظه کارلر طرزنده شیمدیکی حالنده دوامنی ایستیه بیلیرم. ذاتاً بو حوالده دوامنی ایسته مکده بالنتیجه زمانله قالماسنی طلبدن باشقه بر نتیجه و اراماز. بن دیورم که مدرسه، روحند، بعض اسکی انی تربیه و عنعنلرمنی محافظه اتمسی اعتباریله قیمتیدر. آثار ماضیه و دنیه منی تدقیق ایدمکی ایچون فائده لیدر. الویریر که شکلاً دکل، روحاً بر انقلاب و تحوله اوغراسیلیر. بونک ایچون مدرسه مدرسلری ایچنده بونی اکلامش اولانلری بر آراده طوبلاییکیز، کفایت اتمزسه دیکر عالی مکتبلرک خواجه لرندن استفاه ایلکیز. اصولده، تدریس طرزنده وحدت تأمین ایلکیز. شیمدیکی کبی طلبه نک ذهنه بر ربه باریشمانه احتمال اولیان مختلف فکرلری صوقاجق اولورسه کنز ایمان و قناعت صاحبلی یتیشدبرمک شویله دورسون، بحران ایچنده قالمش، یاخورد عصرک مناسنی قطعاً اکلاماش برطاقم دماغلر وجوده کتیریرسیکیز. بو تحول و انقلاب مدرسه نک طیشندن دکل، ایچندن کلیدر. اکر بو کون مدرسه مدرسلری بو تصیفه نی ایچلرندن یایمیه جق اولورلسه یارین ایچون بو نوع مؤسسه لرک اورتهدن قالقاجنه شبهه ایدیه منر.

دارالفنون تاریخ فلسفه معلمی

محمد امین

نصیر طوسینک « تربیه » حقنده کی فکری [۱]

چو جق تربیه سی

محقق طوسینک تربیه په دائر اولان فکری، اخلاق ناصرینک ایکنجی قسمنده تدبیر و سیاست اولاد نامی آئنده کی دوردنجی فصلده مندر جدر . بومتن تاریخ تربیه و فلسفه ایله اشتغال ایدنلره مهم بروئقه تشکیل ایتدیکی ایچون هیچ بر مطالعه یورودله دن عیناً ترجمه ایدلمشدر . طوسی ، چو جق تربیه سی ، دنیا په کلدیکی آندن اعتباراً تعقیب وهر یا بشده تربیه طرزینی صیراسیله کوستره رک دیورکه :

چو جق دنیا په کلدیکی زمان ، ابتدا اوکا آبی بر اسم ویرمک لازمدر اکر ناموافق بر اسم ویریلیرسه مدت حیساننده قلبی اوندن ناخوش اولور . صوکر احمق و خسته لقلی

[۱] نصیر طوسی نامیله معروف اولان محمد بن حسن طوسی یدنجی عصرک اکممتاز سیمالزندن بری در . امام فخرالدین رازی [۶۰۶] ده وفات ایتدیکی صیرالده نصیر طوسی اون یا شننده ایدی و رازینک آفاق صاران شهرته داما کوچک یا شننده مجلوب اولمشدی . طوسی بتون حیانتده رازی په ایریشمک و اونی تنقید ایتمک حسیله چالیشدی ابن سینانک اشاراتی شرح ایدرکن کاملاً رازی پی رد ایتدیکی کبی رازینک علم کلامده اکمعتبر اثری اولان «محصل» یده باشند باشه تنقید ایتمشدر . آثار فلسفه ده « شارح اشارات » و « ناقد محصل » عنوانلری ایله آکله سنک سببی ده بودر . طوسینک آثار مشهوره سندن برده « تجرید » نامنده معروف و منقح کلامی برمتنی واردرکه - فاتح دوری علماسندن علی قوشجی بومتن اوزرینه لایموت بر اثر یازمشدر - قیمت علمیه سنک یوکسکلکی کلام کتابلرنده مشارالیهک « صاحب تجرید » نامیله یاد ایدله سنه سبب اولمشدر . بو اثرده مشارالیه امامت بحثله خیلی اشتغال ایتمش اولدیغندن شیمی اولدینی حقنده موجود اولان ظن قوتلنمشدر . فی الواقع طوسینک اشعارنده و کلامی مدافع لرنده شیعیلک قوقوسی حس ایدیلورسه ده کندینک مستقل الفکر بر فیلسوف اولدیغنه و شیعه مقلدی اولمقدن چوق یوکسک برسویه ده بولوندیغنه قوتلی دلیللر واردر . هلاکونک وزیر مشاوری اولدینی زمانلرده بغدادک ضبط و سنی اولان خلافت عباسیه په نهایت ویرله سی طوسینک تشویق ایله اولدینی ظننه مقابل هلاکونک قهستانی ضبط ایتسندن اول اسعایلیه دن علاءالدین محمدک زماننده محبوس اولدینی ذکر ایدله بیلیر . مشارالیهک بک چوق آثار نافه و مهمه سی واردر از جمله سراغده بیوک بر رصدخانه و کتبخانه تأسیس و علم هیئته عائد اولان « ازیاچ ایلخانه » پی وجوده کتیرمشدرکه لوندرده نثر اولونان «طول و عرض جدوللری» بو اثر دن آلمشدر . طوسینک خصوصیتلرندن بری ده او زمانه قدر مثلی یازلمایان اخلاق ناصرینده سیاست ، اقتصاد و اخلاق قسملرینی بسط و تمهید ایتیه سی درکه بوجهت شرق فلسفه سی نقطه نظرندن اهمیت مخصوصه پی حائزدر . وفاتی ۶۷۲ ده در

اولمایان برسوت آنه ترجیح ایتلیدر . زیرا فنا عادتلر و برچوق علتلر سوت ایله قادیندن چوجغه سرایت ایدر .

زنهارکه از برای فرزند ، معلول ولیم دایه بستند
خوئی که بشیر در بدن رفت ، آن دم برود که جان زتن رفت

یعنی چوجق ایچون معلول و دوشکون سود آنه انتخاب ایتمکدن صاقینمیلیدر زیرا سوت واسطه سیله بدنه کیرن بر خوی آنجق جان تندن چیقده قدن صوکر ا کیدر . چوجغک ایزن برمه سی تمام اولنجه مستعد اولدینی چوروک اخلاق یرلشمه دن اول تأدیب و تزکیه اخلاقی ایله مشغول اولمیلیدر زیرا او ، طبیعتک احتیاج و تقصاتی دولای سیله اخلاق ذمیمه ده ها زیاده میل ایدر . صوکر ا اخلاقی تهذیب خصوصنده طبیعته اقتضا ایتلیدر ، یعنی چوجغک بیده سنده ایلك اول حصوله کلن قوت هانکی قوت ایسه اوکجه آئی مکملندیر میلیدر . قوه تمیز آتارندن چوجقده ظهوره کلن ایلك شی ، حیادر شو حالده دقت ایتلی چوجق ا کر حیاسی غالب و چوق زمانلر باشنی اوکده طوتیور و حیاسزلق کوسترمیورسه بو ، نجابتده دلیلدر . آرتق ، وجدانی کوتودن محترز و آبی به مائل اولیورکه بو تربیه به استعداد حاصل اولدیغنه علامتدر . بو بویله اولنجه تربیه سنه داها زیاده اهتمام ، تأدینه عنایت ایتک لازمدر ، اهال و ترک ایتمکه رخصت یوقدر .

تربیه خصوصنده یابیلانچ ایلك شی ، چوجنی ، طبیعتی افساد ایده جک اولان کیمه لرله ا طور مقدن و اوکیمه لرله اوینامقدن محافظه ایتمکدر . زیرا چوجغک وجدانی صافدر ، آبی و کوتو اوصافی کندی اقراندن داها چابوق آلیر . اوکا ایلیری (کرامتی - فضائلی) سهومه سنی ، مال ایله نسب ایله علاقه دار اولانلری دکل ، بالخاصه عقل و تمیز ایله دیانت ایله آلدیه ایدیان فضیلتلری سهومه سنی نذیه ایتلیدر و صوکر ا دینی عاداتلری و وظیفه لری اوکرتلی و بونلره دوام ایتمکه ترغیب و بونلردن امتناع ایدنجه تأدیب ایتلیدر . چوجغک یانسنده بیوکلری ، فضیلتکار اولانلری (اخیاری) مدح و کوتولری (اشراری) ذم ایتلی و اوندن آبی بر حرکت صادر اولورسه تقدیر ایتلی و کوچک بر قنلق صدر ایدر سه تقییح ایله قورقوتلی . بیکی ایچمکی ، آبی لباس کیمه بی اونک نظرده حقیر کوسترملی و وجداندن بیه جک و ایچه جکلره و سائر لذاته قارشنی اولان حرصی قالدیرملی و بوکبی شیلری باشقه لرینه ویرمکی کوکلرینه خوش کوسترملی ، رنگلی و نقشلی الیسه لر

قادیئلرہ لایقدر شرف واصالت صاحبی اولانلر الیسیہ التفات ایتمزلر دیملی در . چو جق بوکا آلیشنجہ بہ وقولایخی دولونجہ بہ قدر بوسوزلرہ دوام وعادت ایدنچہ بہ قدر چوق تکرار ایملی وخاطر لایتمیلدر . بوفکر لک ضدی سوبلہ یئلردن وخصوصیہ اقران وهمازلرن دن اونی اوزاق طوملی واونی فنا عادتلر دن منع ایملی در . زیرا چو جق ابتدای نشو ونماسندہ بر چوق فنا حرکتلر ایشلر ، اکثر احوالده کذب ، حسد ، سرقت ، نیمہ وعناد ایدر ، غمور لانیر ، حیلہ یبار ، کندینی ودیکر لرینی ضرر لاندیر مق ایستر . سوکرا تریبہ ایدلدکجہ ، یاشی ایلریلہ دیکجہ وتجربہ لری آرتدکجہ بونلر دن رجوع ایدر شو حالده مری ، اونی چو جق لغندہ بونلر دن دولایی مؤاخذہ ایملی ، اوقومغہ باستلاملی ، کوزل حکایہ لر آداب مقبولہ افادہ ایدن شعرلر اوکا از بر لیملی وبو صورتلہ اوکرن دکاری فکرلر چو جقده یرلشملی در . چوجغہ ایلک اوکجہ رجزدن شعرلر یر یاریر وتدریجاً قصیدہ بہ کیلیر . [۱] امرؤ القیسک وابو نواسک شعرلری کبی غزل ، عشق وشراب اوزرینہ سوبلہ ن اشعار سخیفہ دن اونی احتراز استدر میلی وبو کی شعرلری از بر ایتمکی ظرافت عد ایدئلرہ واونلرک بو شعرلر ایلہ حساسیت (دقت طبع) اکتساب اولنور دیملرینہ التفات ایتمیلدرلر . زیرا بو شعرلر کنجلیری افساد ایدر . [۲] چو جق دن صدور ایدن هرایی خوی ایچون اوکا تقدیر آمیز سوزلر سوبلہ ملی وا کرام ایملی ، کوتو خوی ایچون ده توبیسخ ایملی درلر فقط کوتولکنده اقدام کوستریبور دیبہ صریح سرزنشلر کوسترمہ ملی [۳] وتغافلہ عطف ایملی درلرکہ چو جق اقدام ایتمکہ احتسار ایدہ مہ سین . اگر چو جق کندیلکندن قباحتی اورترسہ اونلرده اورتولمش عد ایملی درلر . فقط کیزلیجہ او قباحتی تکرار ایدرسہ بو سفر توبیسخ وبو حرکتک قبالتی کوسترمکده مبالغہ وتکرار ایشلہ مہ سندن تخذیر ایملی درلر آنجق توبیسخی عادت ایدیلکندن وچو جقک عیبی میداہه چیقار مقدن احتراز ایتمک لازمدر . زیرا بو ،

[۱] رجز ، وزنی اوج دفعہ مستغفلن دن عبارت اوافق بر نوع شعردر . غزل بورادہ قادیئہ شاب امرد وحسن حقندہ سویلان شعرلر معناسنده در غزلک اصل معناسی آلتیدن دوقوزہ قدر بیتلری احتوا ایدن شعرلر درکہ فضلہ اولنچہ قصیدہ نامنی آلیر بورادہ قصیدہ دن مقصدہ اوصاف ومدایجہ عائد اولان اشعاردر .

[۲] نو نقطہ نظر بو کونده موجوددر بعض تریبہ جیلر عشق وسفاہتہ دائر اولان رومانلرک مضر اولدقلرینہ قائلدرلر بر چوقلری ده بو کی حکایہ وشمرلرک حساسیتی ، ذکای تزیید ایدہ جکنہ وچو جوقلری ایی مشاهدہ بہ ودقته آلیشدر ارجفہ قائلدرلر .

[۳] آلمدکی نسخہ ده ودیکر هند باصہ سندن عبارہ ی فرمائیندہ صورتندہ بولدم فرمائیندہ اولاجی .

حیاسزانی موجب اولدینی کبی اونی تکرار ایشله مه سنده حرصا لندی رره انسان منع اولوندینی شینه حری صدر . بو تجاسر یوزندن لوم و تحقیر ایشیتمه کله حیاسز اولور و توتولک لری ایشله مکدن ذوق آلیر . شو حالده مرسیلر بو خصوصده لطائف حیل استعمال ایتمیدر لر .

اولا قوه شهویه نك تربیه سه باشلا نیلاجنی جهته له چوجنه بحث مخصوص سنده بیان ایدیه جکی وجهه یك آدانی او کرتلمیدر . و اوکا بی مکدن مقصد ، لذت دکل ، صحت اولدینی آکلا تلمیدر زیرا غدا ، ماده حیات و صحت در و آجلق صوسزلق خسته لقرینی تداوی ایدن ادویه منزله سننده در . ناصل که علاج لذت ایچون و آرزو ایله نیمورسه طام دخی طبق بویه اولمیدر و چوجنک نظرند طعامک قدر و قیمتی حقیر ؛ اوبورلر ، شکم پرست اولانلر و طعامه حریص اولانلر قبیح کوسترلمیدر . و او ، متنوع بی کلره تشویق ایدله ملی بر دورلو بی که اقتصار ایتمک آلیشدر میلی و اشتها سی ضبط ایدلملی در آزی که رضی اولغه و داها لذتلی طعامه آرزو کوستر مک باشلا نیجه قدر بویه جه دوام ایتلمیدر . و زمان زمان قوروا کک بیکی عادت ایتلمیدر . بو ادبلر کر چه فقرا حقنده ایدر فقط بالخاصه زنگینلر ایچون داها ایدر . چوجنه آقشام بیکنده قهوه آلتیدن داها فضله ویرمیدر . زیرا قهوه آلتینی زیاده بییه جک اولورسه تبیل اولور ، اویقویه دوشر و ذکاسی تعفن ایدر اکر اوکا داها آزات و بریلیرسه متیقط ، سریع الحرکه اولق ، حماقتک آزالوب دائما خفیف و نشاطلی بولمق مخصوص سنده فائده سی اولور . طمانتی ورجل بی مکدن ده چوجنی منع ایتلمیدر زیرا بونلر چابوق هضم اولور . [۴]

یک آراسنده صو ، شیرا ، و مسکر ایچکیلر چوجنه اصلا ویرمه لمیدر ، کنجکک باشنه واصل اولمادنیچه چوجنک بدننه بونلر مضر اولدینی کی اونی غضب و تهو زده ، اصراره حیاسز لعه و عاشقینلعه سوق ایدر . حتی شراب ایچنر مجلسنده چوجنی بولوندر ماملیدر اکر ارباب مجلس فضلا و ادبا ایسه لر و اونلرله او طور مقدمه منفعت وارسه بولونما سنده محدود یوقدر . چیر کین سوزلر دیکله مکدن ، مسخره لق ، اویون واکا جه دن چوجنی منع ایتلی و وظیفه لرینی ا کمال ایتدن ، یورغونلغی تمام اولمادن بی ک ویرمه ملی در . برشی

[۴] چابوق هضم اولور « استحالده پذیر بود » دیمه سنک حکمتی بو کونکی حیاتک معناسنجه آکلامق مشکدر . آکلا شیلان چابوق هضم اولنجه چوجنی ایسته یه جک و احتمال عارسز اولاجق و یا معدنه ک انتظامی بوزولاجقدر . چابوق هضم اولان برشیک ممنوعیتی باشقه صورتله آکلا شیلاماز .

معبر مک حضوره . . .

بو کون ، پک محزونم ؛ روح بر سا ،
تسلی سز دیرن بر سنا آزار .

آجیل ، سن ، ای معبد ، سنده روحه
سرینلکلر سرین بر سکونت وار .

مقدس قوینکه آتیلدیمی بن ،
فرحلانیر فلبم ، بیلم نه دندر ؟
دویدیمی بر دارلق ، هر پوکسک قبهک ،
صیقیلمش کولکه کینیشک ویریر .

ای معلا معبد ، سنک هر وجدان
دویار حضور کده معنوی بر حظ ؛
اک دو کوق قلبره افقر کدن
دو غار بر ایمان که پک علوی ، فیاض . .

قارشیمده حریم الوهیته

قورولمش بر قانی شو عالی محراب ؛
بولور قلم قدسی بر نور او یرده ،
دویولماز بر ذوقله اولور نشوه یاب .

یوکسه لیر گوکلده لاهوتی بر حس ،
اگیلدیجه آلم اوکنده ؛ گویا
مشهود اولور بکا ذات کبریا ،
دوشر ، سجده لرله آله رم تقدیس .

بو کون پک مایوسم ، کلام بن سکا ،
تسلی ایسته رم ، ای عبادتگاه ، -
آتیلدم بن یینه ایشته قوینکه ،
کینیشک ویر بکا ، ای مسعود پناه !

۳۳۳ : قونیه نعیم هزارم

یابدیفی زمان اونی کیزله مه سنه میدان ویرمه ملی
زیرا کیزله مک ایسته مه سندن قباحق اولدیفی
آکلاشیلیر و اوکی آلینازه کیزلی کوتولکلر
یایق جسارتی اکتساب ایدر .

چوق او یقو او یومقدن ده اونی منع
ایتملدرلر زیرا او یقو ذهنی قاتیلشدیرر ذکائی
اولدیرر واعضایه قنور ویرر . کوندوز
او یقوسنده مساعده ایتمه ملیدرلر . یوموشاق
الیسه دن ، اسباب استراحتدن منع ایتملدرلر .
وبو صورتله چوجغی ساده وقائی حیانه

انسیت ایتمیرملی ، یازین کینیش الیسه وسرین
محلدن قیشین کور کدن ومنعالدن منع ایتملی ،
یورومک ، حرکت ایتمک ، بیسیجیلک
وریاضت عادت حالنه کللی و بونلرک اضدادندن

منع ایتملیدر . حرکت وسکون ، اوطورمق
وقالقمق وسوز سوبله مک آدانی اوکا مبحث
مخصوصنده ایضاح ایتملیکی وجهله او کرتملی ،

صاجلرینی تنظیم وقادین البسه لرله چوجغی
تزیین ایتملی در . وقت حاجت کلدیجه اوکا
یوزوک طاقاملی و اقران آراسنده اجدادی
ایله ، مال و ملک ایله ، بیه جک ایچه جک ایله

تفاخردن منع ایتملی و هر کسه قارشی تواضع
کوسترمکی اقرانه اکرام ایتمکی او کرتملی در .

کندندن آشاغی اولانلره تجارزواقرانه طمع
وتعصب کوسترمه سنه مساعده ایتمملی یالان
سویلیکدن محافظه ایتملی ، دوغری یه و یاخود

یالانه یین ایتمک بر اقاملیدر ، زیرا یین هر کس ایچون فادور .

کر چه بیوک آدم لک یمینه بعضاً احتیاجی اولور .
 فقط چو جق لک هیچ بر زمان یمینه احتیاجی یوقدر .
 چو جق دانما سکونی اختیار ایتلیدر . سولدیکی
 زمان ده یالکیز جواب اولق اوزره سویله ملیدر .
 بیوکار اوکنده دیکله مکله مشغول اولق ، قناسوزدن ،
 لغت کله سفی استعمالدن ، معاسر سوزدن صاققمق ،
 آبی و کوزل و ظریف سوزی عادت ایدنک خصوصلری
 اونک نظرنده شیرین کوستر یلیدر . چو جق کنندنه ،
 معلمنه ، سنا کنندن بیوک اولانلره خدمت ایتمه
 تشویق ایتلیدر . بالخاصه بیوک چو جق لک بو آداب
 ده ازیاده محتاجدر لر .

معلمه کلنجه ، چو جق معلمنک عاقل ، دیندار
 اولماسی و ریاضت اخلاقه ، چو جق لری اداره یه واقف
 طاتلی سوز لیلکله ؛ وقار و هیبت ، مروت و نظافت
 ایله مشهور بولماسی ، پادشاه لک عادت لری نه و اونلره
 اوطورمه نک و قونوشمه نک آدابنه ، هر طبقه دن

انسانلره محاوره یه آشنا اولماسی ؛ عادی و سفلی اولانلک اخلاقدن محترز بولونماسی لازمدر .
 چو جق لک مکتبده ، آبی تربیه و کوزل عادت لره متحلی اولان کشتی زاده لرله اوطور ملیدر لر
 بو صورتله جانلری صیقلما یه جنی کی اونلردن آداب دخی اوکره نیرلر وزیرا دیکر شاکردانی
 کورونجه اوقومغه غبطه ایدرلر ، افتخار ایدرلر و چالیشمغه حریص اولورلر .

معلم اگر تربیه ائساننده ضرب ایده جک اولورسه چو جق فریاددن و شفاعت ایسته مکدن
 تحذیر ایتلیدر . زیرا بو کوله لک و ضعیف لک ایشی در . ایلک دفعه چو جق دو کولدیکی
 زمان آز اورملی و طاتلی آجیتملی در . بو صورتله متنبه اولور و برداها باقمغه جسارت
 نایدن من . همده چو جق دیکر لریله آلا ی ایتمکدن منع ایتلیدر . فقط آلا ی ، بر فنا فدن
 دولایی ایسه ابدلندیر مک ایچون پایلا بیلیر . عینی زمانده چو جق دیکر چو جق لره دانما
 آبی معامله ایتمه و اونلره کوزل مکافات و یرمه سنه آیشدیر ملیدر . بو صورتله چو جق

سورکی یه ، سورابه دأر قطعه لر :

قلم شرحه شرحه ، کوزلر مده نم ؛
 یننه کونلر وارکه مجنون کی بییم .
 بو غریب حاله سبب نه بیلیم
 بی صاحب لریله اسپر ایدن کیم ؟!

*

آکیلرکن هانکی یاد ایله آدم
 ازلدن عذابه مشتاق دیدیلر
 یاره وارمق ایچون جانه صوصادم ،
 سودا یوللری نه دوشوب در بدر !.

*

ای کوکل ! سودا که او بر آری دین :
 بر چفت آلا کوزلو بنیه سی وار .
 کتابی باقم بشقه : املی ، درین
 عاشق کوکلردن قوبه مصراعر !!

ایلک تشرین - ۳۲۹

شرف لاطم

کندی اپنای جنسه مفید اولمی کندینه عادت ابدینیر . آلتون و کوموشی اینک نظرندمه فنا کوسترمیلدر . زیرا آلتون و کوموش بلاسی ییلانلرک زهرلرینک بلاسندن داهافضله دره . چوچقلره هر زمان اویون اوینامغه هر زمان اذن ویرمیلدر . لیکن بونلر یورغونلانی ، آلمی زیاده مشتمل اولمان کوزل اویونلر اولمی ، بو صورتله درس و تربیه یورغونلغندن چوچق آسوده اولور و ذکاسی چورومز . پدر و والده سنه ، معلمنه اطاعت و اونره بویوک نظریه باقنی عادت ایتدیرملی در . بو صورتله اونلردن قورقار و بوتربیه هر آدم ایچونه آبی در ، کنجلر ایچون ایسه داها آیدر . زیرا بوقانون دائره سنده کی تربیه ، فضائله محبتی و رذائلن احترازی موجودر .

چوچقلرک نفسی آرزولردن و لذتلردن و اونلره فیکرنی صرف ایتمکدن ضیاطیمیلدر . بو صورتله چوچق معالیاته یوکسه لیر و حسن حال ، آبی حیات و نهای جمیل ایله ، زمانک علماسندن و ایلی کلنلردن بر چوق دوستلره یاشار و دشمنلری آزالیر .

چوچقلق مرتبه سنندن کچوبده آدملرک غایه لرینی آکلانجه اوکا ثروتدن ، ملکک زینتلردن ، کوله لردن ، خدمتچیلردن ، آتلردن ، قبا دوشکلردن مقصد بدنه راحت و یرمک و صحتی محافظه ایتک اولدینی آکلایمیلدر که معتدل مزاجلی اولسونلر و امراض و آفانه دوشمه سینلر و بو صورتله داربقا حاضرانی واستعدادی حاصل ایله سینلر . و اوکابدنی لذتلرک آلامدن خلاص ایله و یورغونلقدن راحت بولمقله حصوله کلدیکنی ، بوقاعده کندیلرنده کوکله شنجبه قدر ، آکلایمقله دوام ایتیلدر .

اگر چوچق علمه اتساب ایدجک ایسه اوکا مبحث مخصوصنده ایضاح ایتدیکنمز و جهانه تدریجاً علملری تعالیم ایتلی و اولای علم اخلاقه و صوکررا حکمت نظریه باشلامیلدر . بو صورتله مبداده کرفتار اولدینی تقلید کندیسنه برهان ایله یقینی اولمش اولور .

ابتدای نمانده کندیسنه اختیار ایدلمه سی نصیب اولان سعادت شکر ایتلی و ممنونیت کوسترمیلدر . اک ایسی چوچقک طبیعت و استعدادینه باقلیدرلر و اونک احوالی فراست و کیاست ایله تدقیق ایتیلدرلر . بو صورتله چوچقک استعداد و اهلیتی هانکی علم و یاصناعته مفظور ایسه اونک اکتسابیله مشغول ایتدیرمیلدرلر . زیرا هر کس هر صنعته مستعد اولاماز . اکر اولسه ایدی بتون انسانلرک مقبول اولان صناعت ایله مشغول اولورلردی . انسانلرک طبیعتلرینه تودیع ایدیلن بو تفاوت و تباینک آلتنده مهم بر سر ولطف برتدیر واردر که نظام عالم و قوام بی آدم بوکا منوط اولمقله در ، ذلك تقدیر العزیز العليم .

شوالده چو جق هانگی صناعته مستندایسه اوئی اوضعتیه سوق ایتملیدرلر. بوضورتده صنعتک ثمره سی دها ایرکندن حصوله کایر وهنری دها چاوق اوکره نیر. عکس تقدیرده زمانی ضایع و عمرینی بوشه کچیرتمش اولورلر و اوئی آداب و علومدن انتساب ایتمدیکی صناعته متعلق هر فی اوکرتمککه تحریرص ایتملیدر. مثلاً جوجغه کتسابت صناعتی اوکرتمک ایچون اوکا حسن خط، کوزل سوز سویله مک، رساله لر نطقلر، امثال و اشعار، ظریف حکایه و محاوره و مناقله لر، نوادر، دفتر طومق اصولی و دیگر برچوق ادبی علملر اوکرتمک لازمدر. بمضیلرینی اوکره توب دیگر لرندن صرف نظر ایتمک اصلاً راضی اولماملیدر. زیرا اکتساب هنر خصوصده همتده قصور ایتمک خصلت لک شنیع واک عاریسی در. اگر چوجنک طبیعی برصناعتی آله ایتمک مساعده دکل ایسه و اوکا آلات و ادواتی اولوریشلی دکل ایسه او خصوصده مصلراً تکلیفده بولونماملیدر.

زیرا فنون صناعت کنیش در. برساحه دن دیگرینه انتقال ایدیله بیلیر. آنجق شوشو شرط ایله که اوکجه باشلادیفی ایشده ملازمت و ثبات ایتمدیرملی انقلاب و اضطراب کوسـترمه ملی و اوکره نیلمه یین برهنردن دیگرینه انتقال ایتمدیرمه ملیدرلر. هر فی اوکره زیرکن حرکت غیریزی نی تحریک، حفظ صحت، حقیقی و تبدیلیکی رد، حدت ذکا و تزئید نشاطی مستلزم اولاجق صورتده ادمانی عادت ایتمدیرمیلیدرلر. برصنعتی اوکرندیمی آرتق چو حقی اولنکله، کندی کار کسی ایله تعیش ایتمدیرملی بو صورته قازانجک دادی اوئی منتهای غایه سنه ایرشدر و صنعتک انجیلکلیرینی ضبط ایتمک ایچون فضله دقت صرف ایدر همده طب معیشت و کندی امورینی تکمیل ایتمک خصوصده قادر و ماهر اولور. زنجینلرک چوجقلمی اکثریا ثروته مغرور اولورلر و آداب و صناعتدن محروم قالیرلر. صوکر زمانک انقلابی اوزرینه ذلته و درویشلکده دوشرلر دوست و یا دشمنلرک مرحمت و یاشندنه معروض قالیرلر. چو جق برصناعتی اوکرندیمی آرتق اوئی اولنمادیرملی و اوینی بارغینی آیرملی در. عجم پادشاهلرینک عادتق، چوجقلمی بدبه و خدمه آراسنده تربیه ایتمه یوب اعتماد ایتمکلیر کیمسه لرله بر طرفه کوندردرلردی. بوضورته حیانتک قایلغنی، بییه جک و کییه جکلرک سرتاکنی کوسترلر نازلاندیرمقدن « تنم و تجمل » دن صاقیندرلردی بوباده کی حکایه لر مشهوردر. اسلام عالمده دیلم رؤساک عادتلیر ده بویله ایدی.

شو ایضاح ایتمدیکمز فکرلرک خلافتده بیودلش اولان کیمسه نک تربیه قبول ایتمه سی مشکل اولور. بالخاصه یاشی ایلرله مش اولورسه وضعیت فنا لاشیر. مکرکه اخلاقنک کوتولکنی

عارف و کوتو عادلری آتمق خصوصنه واقف اولور ، اوکا عنیم و جهد و بیوکلرک محبتنه میل ایدرسه تصحیح اخلاق ایده بیلیر . فیلسوف سسقراطه سن نیچون داتما کنج لرله او طور بیورسک دیبه صور دیقلری زمان شوبله جواب ویردی : چونکه تازه و نازک اولان دالدر دوغر اولور ، طراوتی کیمش وقاتی قابوق باغلامش اولان اولور دوغر و ملازلر . ایشته چو جق لر حقتده کی سیاست بودر .

قیزلره کنجه اولرده بو طرزده ... فقط اولرله لایق و موافق اولانلری استعمال ایتک لازمدر . بوندن باشقه قیزلره ملازمت خانه ، حجاب ، وقار و عفت ، حیا و قادی نلره مخصوص اولان بختده تعداد ایتدی کمز خصال او کره دملی و اولنری او قویوب یازمقدن منع ایتلیدر . قیزلره قادی نلرجه مقبول اولان هنرلری او کرتملی و سن بلوغه واصل اولنجه اقرانی ایله اولندیرملی در .

طوسینک عیناً ترجمه ایدیلن تربیه اولاد بختی بوراده نهایت بولیور بوندن صوکره طوسی ، ایشته اولاد تربیه سنک کیفیتی بودر . فقط بو بختی بتیرمش اولوق ایچون برطاقم ادبلر داها واردر ، سوز سویله مک آداب کی که اولنری ده تفصیل ایتک لازمدر دیور . آنجق او بختلر اولاد تربیه سندن زیاده عمومی و صایا قیلندن اولدینی ایچون طوسینک چو جق تربیه سی حقتده کی تلقیلرینی بوراده بر کل حالنده کورمش اولمقدن بزى منع ایده جک برماهینه دکدلر لر .

صحن مدرسه سی فلسفه مدرسلرندن

یوسف ضیا

مثل اعلا

۳

شیخ الاسلام « ابن تیمیة » نك [بیان موافقة
 هریخ المعقول لصحیح المنقول] نام اثرندن :

ولله المثل الاعلی
 « الله تعالی ایچون صفت بلند واردر .
 (سورة النحل)

کیچن نه خده کی ایکی نومرولو (مثل اعلا) نامند کی مقاله مزک ختامند (عقل ایله نقل چاریش جق اولورسه عقل نقله ترجیح اولور .) صورتیله خلاصه ایدیله بیلن

قاعدیه مقابل شیخ الاسلام « ابن تیمیه » نک وضع و ایراد ایتمش اولدینی قاعده بی یازده جمعری سویلش ایدک .

« ابن تیمیه » نک قاعده سنی یازمادن اول بوقاعده نک تولید ایده جکی بعض محذورله ارجاع نظر ایدلم .

هیچ شبهه یوقدرکه عقلک مختلف اشخاصه کوره وحتی بر شخصک مختلف زمانلرینه کوره مختلف قیمتلری واردر . یعنی بر شخصه نظراً عقلیت قطعیه بی حائر اولان بر ماده دیگر شخصک نظرنده بوقیمتی حائر اولدینی کبی کندیلرینه عقلی مبدأ حرکات اتخاذا ایتمش اولان انسانلرکده ادوار حیاتیه لرنده دانما عین قناعتی طاشیمدقلری معلومدر .

عقلی قناعتلر، مختلف اشخاصه کوره دکیشن و مختلف اشخاصک مختلف زمانلرینه کوره تبدل ایدن امور نسبیه و اضافیه دندر . شوخالده بوقاعده هر زمراهیه وحتی هر شخصه و علاوه اوله رق هر شخصک هر زمانه کوره کندی عقللرنجه نقله معارض قالمق حقیقی و بر بیورکه بونک نتیجهً بالعموم منقولات شرعیه نک عدم ثبوتی استلزام ایده جکی میدانده در . معلومدرکه کرک حق و کرک باطل اولسون انسانلرک عقللریله بولدقلری مواد پایانسزدر . خبررسوله عقلک معارض اوله بیله جکی تجویز اولننجه برغایه و برحد توقیفی اولمان مواد عقلیه داخلنده یارین ، یارین اولمزسه یاریندن صکره نقله معارض ظهور ایده جک بر عقل بولنمق احتمالی اولدیغندن هیچ بر کیمسه نک هیچ بر خبر رسوله اعتماد ایتماسی ایجاب ایده جکی کبی هر زمراه و هر شخصک دخی قناعت عقلیه لرینه مخالف اولان نقلیانه التفات ایتمیه جک لرندن نقلیانه هیچ قیمتی قالمش اولور .

بوقاعده بویه عظیم بر محذور دینی تولید ایده جکی ایچوندرکه ملاحظه نک ظهورینه قدر اسلامی زمره لره منسوب اولان هیچ بر کیمسه طرفندن [بلکه ده ایچوندرن بوفکره قائل اولان بر قاج کشی وارا بدیسه ده] بوسوز سویلنمیور ایدی .

شبهه سزدرکه بر چوق مسائل عقلیه ده عقلیتک نسبی و اضافی اولسی [*] عقلیتک وحدت

[*] حدود ویدم عالم مسأله سی کبی که حکمادن بعضیلری حدوشه و بعضیلری قدمنه قائل اولمشلردر . بوخصوصه توقف ایدنلری دخی واردر . « ابن تیمیه » بوراده (جمال الدین بن واصل الحموی) نک اک ممتاز طلبه سندن ذکا ایله معروف برداتک شوسوزنی نقل ایدیور : « کیجه لری دوشه که آرکه اوستی یانار و یورغانی یوزیمه اورتر و شو و بو طرفک دلیللرینی یکدیگر یله مقایسه ایلرم . و نهایت هیچ بر طرفک دلیلنی ترجیح ایده مده دن صباح ایده رم . »

بوزاتک استاذی اولان (جمال الدین) حانک قاضی القضاتی اولان فقهای شافیه دن مشهور

ذاتیه فی اخلاص ایتش و حالبوکه احوال ناسدن متأراولیمان سمعیات بالعموم افراد انسانیه قارشو هر زمان و مکانه برلکنی محافظه ایتشدر .

بناء علیه ناسی عقلیات نسبییه ارجاع غیر قابل ایسهده وحدت ذاتیه فی محافظه ایدن سمعیاته رد و ارجاع قابلدرد . بوندنطولا بیدر که قرآن کریمده «اگر رشیده تنازع ایدر سه کر؛ آئی الله ورسولنه رد و ارجاع ایلک . سورة النساء) بیورلمشدر . کرچه ریاضیائده اولدینی کبی صراحت عقلیه بی حائز مواد عقلیهده ارباب عقول آره سنده اختلاف اولدینی و بناء علیه فقه معارض اولان عقل به کبی عقلیات قطعیه دن اولدینی تقدیرده عقلک تقدیمی کسب ضرورت ایدر دینیلر سده اوزمانده نقله تحویل کلام ایله دیرزکه انبیای کرامک کلاملرنده محالات عقلیه دکل محارزات عقلیه واردر . هیچ برکیمسه بخا کرم ورسول اعظم افندمزندن اسناد صحیح ایله قطیعت عقلیه ایله محال عد ایدله جک هیچ برکلام نقل وروایت ایلامشدر . بوجنسدن قرآن کریمده دخی برآیت کریمه یوقدر . قطعی صورتده محالات عقلیه بی استلزام ایدر جک حدیثلرک کافه سی مکذوب و موضوعدر [۱] احادیث صحیحیه معارض ظن اولنان معقولانک منشأی یا لفظ حدیثک صحیحی ویاخود معنائک تشاهددر که بیان وایضاح ایله بونلر زائل و آرده تعارض اولدینی ظاهر اولور .

علمدان بعضیلرینک شوسوزلرینه مسأله نك برجهتله حلی نظریله باقیه بیلیر : ه عقلیتدن بزه یالکیز صدق رسولی اذعان تأمین ایدن مقداری کافیدر صدق رسولی اذعان ایتد کدنصکره کلمات نبویه نك حقیقی آزاده اشتباهدر . بزى عقبه نبوته ایصالدن صکره عقلک وظیفه سی تمام اولمش اولور . نته کیم عوام ناسدن بری مفتینک شخصی بیلوب بر مستقی بی مفتی به دلالت ایتد کدنصکره بو دلالت ایدن عامی ایله مفتی آره سنده اختلاف ظهور ایتسه مستقی دلالت ایدن شخصک قولنی دکل مفتینک قولنی ترجیح و تقدیم ایدر .

(ابن واصل الحموی) درکه (۶۹۷) شوالنک یکریمی سکزنده وفات ایتشدر . منطق و هندسه و هیئت و تاریخده عصرینک فریدی ایدی . (مفرج الکروب فی اخبار بنی ایوب) نامنده ک تاریخی مشهوردر . (مصر) حکمدارلرندن (ملک ظاهر پیرس) طرفندن سفارته (شارلمان) زردینه کیتدیکی زمان بوایمپراطور نامنه منطقدن (الانروزیه - الایمپراطوریه) نامنده بر اثر تخری ایتشدر .

[۱] موضوعمز اولان قاعده نك یعنی [عقل ایله نقل چارپشه جق اولورسه عقل ترجیح اولنور] دینلرک اک ممتاز سیاسی اولا (ابو حامد الغزالی) نك علم حدیثده یانانغنی اعتراف ایتش اولدینی بوراده خاصه ذکره شایان بولوروز . (ابوبکر بن العربی) غزالی نك بو اعترافنی بزه حکایه ایدیور و (انامرجی البضاة فی الحدیث) دیدیکینی سوبیلور .

عالی هر نه قدر مستفق به « او ذاتك مفق اولديغنى بيلمك خصوصنده سسكا دلالت ايدن
 نيم. اكر سن آنك قولنى بنم قولمه ترجيح ابدرسك اصل علمكك قرح ايتمش اولورسك .
 ديه جك اولسه ده مستفق بوكا اصلا التفات ايتز . ايشته عقلك ده نقله تمارضى بوقيلدن
 اولوب نقلى تقديمدن نقلك اصلى جرح ايتمش اولوق لازم كلز ، معلومدر كه عقل ايله
 نقلك تمارضى قبول ؛ عقله نقلى مقابل طومقدن نشأت ايديور . حالبو كه دليلى عقل
 ونقله انحصار ايتديره رك نقلياتى عقليتدن اساساً تجريد ايتك طوغرو دكلار . چونكه
 نقلى اولان ادله ده دخى عقليت واردر . بنا برين دليلى بدياۃ شرعى اوله رق قبول ايله
 بونلرك ايجندن شرعك اثباتيله برابر عقلا ده معلوم اولانلرينه (دليل شرعى عتلى)
 وشرعك اثباتندن صكره عقلاً بيلنلرينه (دليل شرعى سمى) دنيلمك لازمدر .
 شو حالده عقل ايله سمع آره سنده بر اختلاف اولديغنى تماماً مظاهر اولمش اولور . اكر
 (شرعى) به منابل مطلقا بر كه بولوق لازم ايسه عقلى دكل (بدعى) ديمك لازمدر .
 چونكه (شرعت) مقابل (بدعت) واردر .

صحن مدرسه سى مدرسلرندن
 محمد شريف الدين

ادبى

ظفر ك سرى

اونوديلش كونر ...

صومش ظن ايدبلن چيچكلر آچدقدن و محال كورينن خيال تحقق ايتدكدن صو كرا
 كيتديلر ... داستانى خارقه لرله ظفر ك اُك بويوك شرفنى طاشيبان توركك مهيب سونكوسى
 اوننده طامى براقوب ، طاراغى طوپلامادن كيتديلر ...
 اوكلش و بوكيدش آراسنده كى عذاب واضطرابك آجيلري اونوتمه مق ايچون كيتدكلريني
 تاماشا ايدنلرك آراسنه قاييلم . . . ۱۳ تشرين ناني ۳۳۴ ده مقرر اوله رق كلن بو دعوتسز
 ومزعج مسافرلك ۲ تشرين اول ۱۳۳۹ ده كيتدكلريني سير ايدنلر ، اوخ قور تولدق ...
 دييورديلر ...

بوكونكي كيدنلر ؛ آنادوليه ده دونكي قاچان « مغرورانه رجعت » قهرمانلرينك

ولسی اولدقلری .. بو کیدیشلرک او قاچیشه بکزه بيشدن بللی ایدی ... حزين بر تاريخ اولان بوتون او قارا کونلری هنوز اونومادق او کلش نه ایدی ، بو کیدیش نصل .. ؟ فقط - جوانی اوزون و چوق مشکل اولان - بو سؤالی حامیلرینه حمیلر صورسون .. ! دون کلیرکن اونلری قارشیلایان مائی ، بیاض ، اپک بایراقلر بو کون ییرتیق و آقیشلایان اللر آرتق قیریق قالدی .. ملتله حریت و شرقه عدالت کتیر دکلیری اعلان ایدن مغرور اشغالک مشوم قوتلری استانبوله ؛ انهزام افاده ایدن بر مارشک قیصیق بسته لری آراسنده وداع ایدرکن : یکدیکیدینه یان باقان ژدنه لرلرک صارارمش بکزی بی کوردیکم زمان جوشدیغی حس ایتدم .. عرفک مفاخرینی احیا ایدن بو مسعود حادثه بی هیچ اونوده میه جفم شرق و غربده متکون هر حادثه و واقعه تک ذاتما اوننده بولونمغه چالیشان آنغله ساقسون اردوسنک « بو تخیله مراسمنده - بالخاصه - » زری قالمسی : حقلمنده کی اعتقاد منزی تأیید ایتمکله برابر چوق کولونج اولدی .. آی خاطره لرله آیردقلرینی - غزته جیلره - سویلین باش قوماندانلر مأبوسیتلرینی کتم ایده میوردیلر : - چونکه عذاب و اضطراب ایچنده خراب ایتدکلری « کوزل استانبوله » آی بر خاطره براقه بیلدکلرندن امین ده کیلدیلر ..

له دی هاریتقونک آلدده کی « بوکت » شرقده قازیلان آنغله ساقسون سیاستک مزارینه وضع ایچون حاضرلشمش بر چلنک مفهومندن باشقا هیچ برشی افاده ایده میوردی . هله وداع انساننده کی دیپلوماسی ، صاحبخه لرده بن هیچ بر هیجان کوره مدم .. چونکه یکدیکیدرینه ازلی دشمن اولان ایکی ملتک دوستلوغنی - قیلرند - ممثلرک صیقیلان سیاسی اللری تأمین ایده جکدی . بو مبارک ٹولکله به ابدیاً لرشمک زعمیله کلنلرک - بردها کله مک اوزره - کیدیشلرینی سیر ایچین بریکن متهیج خلقک سرور ووقاری ؛ بکا بر داستان قدر وجیز و بلیغ کلدی ...

زمان ، زمان .. « حامیلری » طرفندن صونیلان جرأت کاسه لرینک و یردیکی سر خوشلقله استانبوله فجیعه و فجور ایشلین کنه کار « حمیلرک » تلاش و اندیشه لرینی تدقیق ایدرکن : آرقداشم ؛ سانجاق مراسمی .. دیدی : بو مهیب و هیجانی منظره ، تاریخی بر آن ایدی .. بو یوک بر ظفر و غزا دیارندن کن شانلی سانجاق ، ظفردن ظفره قوشه رق دشمنی ده کزه دوکدکن صوکره استقلال و قور تولوش جدالک صوک صفحه سی کوزله استانبوله اکمال ایچون غربک بوتون قوتلرینی کندنده جمع ایتدیکنی ادعا ایلان اون دشمن

جلتک مغرور اردولری اورته سنده دیکله رک سعوتی تصدیق ایتدیردی، کندینی اسلاملا تدی
 و صوکر «اونلری» کلدیکی یولدن کوندردی...
 بن ظفرک سربنی بومهب منظره دن صوکر «آرابیق» واپورینک آرقه سندن کیدن
 کهنکار زره لیلرک دکزده چیزدیکی ایزلرده او قودم .

۲ تقرین اول ۱۳۳۹ جیوچی زاده : محمد صدیقی

فلسفی :

سهروردینک حیاتی

[مابعد]

شیخ سهروردینک آنا تولد کی سیاحتی و سفر لری آراسنده نظر دقتی جلب ایدن جهت
 اونک حکمدار لره و حکمدار زاده لره حلول ایش اولماسیدر . سلطان صلاح الدین ابوبینک
 اوغلی ملک ظاهر ایله آزالرنده کچن تاریخی وقه لر بالا آخره شیخک فاجعه قتل ایله
 نتیجه له چکی ایچون بوقسمک مطالعه سنی تأخیر ایدیورم . لکن شیخ ، ملک ظاهرک نزدنده
 مظهر اولدینی رغبت و موقع قدر سلجوق سلطانلری نزدنده حرمت و اعتبار قازانمشدر .
 سلطان قلیچ آرسلانک اوغلارندن محب علم و فضیلت و طبیعت شعر به و فلسفه به مالک اولان
 «ناصر الدین برکیارقشاه» قیلو حصار و نکسار امیری ایکن شیخ شهاب الدینی کندیسنه
 انیس و علم انتخاب ایدیور . شیخ ، سلطان برکیارقشاه نزدنده مقبول و مقربیندن اولیور .
 سلطان ، شیخی انیس خلوت اخاذ ایدیور و او پاک مقیددر . مولانا شهاب الدین «برتو نامه» بی
 برکیارقشاه نام هابونته تألیف ایدیور [۱] سلطان بواری تدرس ایدیور و ازرلیور .

[۱] بومعلومات ، سلجوق تاریخی «الوا امر العلاءیه» ده موجوددر . امیری افندی کتبخانه سنده
 فارسی تاریخلر دفتر «۱» نومروده «ذکر اجتماع فرزندان سلطان قلیچ آرسلان بخدمت رکن الدین
 سلیمان شاه و تحریر دادن او را بر قصد سلطان غیاث الدین» بحثنده در . برتو نامه ، الواح عمادیه
 و هیاکل النور طرزنده فارسجه یازاش بر اثر فلسفی در دیکر لردن فرقل اولارق برتو نامه نک برنجی
 قسمی اصطلاحات فلسفیه تخصیص ایدلشدر کتابک مقدمه سنده اترک ، سوزندن جیقلا مایه جق بر
 کتج محب عرفانک ابرامی اوزرینه یازدینی قید ایدلدیکی کي «الوا امر العلاءیه» نک و یردیکی بومعلوماتی
 تأیید ایدمک بعض تلخیصلرده وارددر . «الوا امر العلاءیه» نک اکی نسخه سی آ یاصوفیه کتبخانه سنده در .
 برتو نامه نک نسخه سی ده فاتح کتبخانه سنده سهروردینک متقدم فارسی اثر لری محتوی قیمتدار بر
 مجموعه در . [نومرو ۵۲۲۶]

آئوده موجود بتون رموز و اشاراته واقف و فلسفه ده ماهر اولیور ، نفس علی شقا بولیور . شیخ ، سلطانه فلسفه نك اقسامی صورت کلیه ده کوستریور . و سلطان تحقیق و تعمیق خصوصاً رنده ملکه کسب ایدیور .

شیخی بوندن سوکره قونیه ده کوریورز . بوراده قلیچ آرسلانک شهرت شمار وزیر « امیر کمال الدین کامیار » ک شیخ سهروردین علوم و فلسفه تحصیل ایتک اوزره تلذ ایتش اولدینی آکلاشیلیور [۱] امیر کمال الدین بدناً قوی و قهرمان روحاً ذکی و فیلسوفدر . شعر و ادبیانده کی قدرتی ، فلسفه یونانیه ده کی رسوخی ، بلاغت و جواهر عبارده کی مهارتی فوق العاده اولقله برابر شیخک قدرت علمیه سی قارشیننده مهوت قالیور و برجوق زمانلر شیخ ایله آرزنده محاوره و مشاعرله وقوعه کلیور . بونلردن برینی بورایه نقل ایدلم ، اوزمانکی وزرات حیاتی کوسترمک اعتباریله ده آریجه اهمیت و ادرر .

« للحکیم شهاب الدین السهروردی المقتول

یا صاح أما رأیت شها ظهرت ، قد احرقت القلوب ثم استترت
طرفاً طرباً لظونها حين طرب ، ادرت و تورات و توات و سرت

للأمیر کمال الدین کامیار

یا صاح اما ترى بروقاً و مض ، قد حيرت العقول حين اعترضت
حلت و لح و لولوح و انقرضت ، لاحت و تحلت و محلت و مضت ،

سهروردینک قونیه ده سلطان قلیچ آرسلان ایله چوق دفعه لر کوروشدیکنده شیهه بو قدر ذاتاً قلیچ آرسلان و شهزاده لری و اطرافنده کی رجال و وزرا اکثریتله فلسفه یه میل ایدیلر . اونلرده کی بوتایل ، سهروردینک نظر لرنده مقبول اولماسی موجب اولمشدی . یعنی سهروردی قونیه سرایلرنده فلسفه اشتیاقی او یاندیرمش و فکر لره فلسفی برجریان ویرمشدکل اوراده بولمش اولدینی جریانی انکشاف ایتدیرمشدر . قلیچ آرسلانک فلسفه یه میل ایتمه سی سببیه اعتمادنده بوزوقلق حاصل اولماسی حقیقه کی اتهاملر اولجه تحقیق ایتدیکمز وجهله سهروردینک اورایه کلمه سندن اولدر .

[۱] « امیر کمال الدین کامیارراکه از ایمان بزرگان دهر و از اکابر سروران عصر بود ، ایزد تعالی بدو بسطی در جرم و علم ارزانی داشته بود در تحصیل اجزای حکمیات فلاسفه از مستفیدان شهاب الدین حکیم سهروردی بود . » [مذکور اثر]

سهروردی روم سلجوقیلری نزدنده و آناتولده قازانمش اولدینی بو یوکسنک موقع شرف و احترامه باقماهرق کندی غایه سی پشنده سیاحته دوام ایدینور تکرار مارذینه و اصل اولیور، اوراده یارانشه شامه کیده جکنی سویلیور، کیدر کن یولده حلبه اوغرا یور و حلب امیری سلطان ظاهرک فوق العاده حرمت و محبتنه نائل اولیور. لکن سهروردینک بوصفحه حیاته لجه دن اول اونک بوسیاحتلری انساننده اظهار ایتدیکی بعض غربه لر واردزکه بونلر خلق آراسنده خیلی دیدی قودی بی موجب اولدینی کی شیخک بالذات حیاتی ایله ده علاقه داردر. بوسیله اول او نقطه لر عطف نظر ایدلم.

شیخ سهروردی و سیمیا کرکک [۱]

شیخ سهروردی غالباً مدھش بر مانیاتیزماجیدر. بوندن سکنز یوز سنه اول ایچون مانیاتیزمان بحث ایتمک بلکه غربدر. لکن واقعدر. اصل غربی شوکه شیخ کندی کندینی ده مانیاتیزه ایدر. عالم مثله موجود اولان جابلقا وهورقلیا کی بلده لری ساعتلرجه مشاهده ایتمش وایچنده کی انسانلری وآنلرک مدینتی برر برر تدقیق ایتمشدر. و بوکا کندینی معتقددر. تلقین بنفسه نک بودرجه قدرتی اولدیغه بلکه حیرت ایدیلر، فقط ایلری ده کورم جکیزکه شیخ بعضاً کندندن کچه جک و او ائشاده بعض بارقلر اشراق ایدر جک، سوزلر ایشیدر جک و الهاملر آلاچقدر. بونلر شیخک فلسفه سنه عاند بحثلردر بوراده، حیاته تعلق ایتدیکی جهتله اونک، باشقلری اوزرندکی تلقین قدرتنک نتایجندن و سیمیا حادثه لرندن بحث ایدر جکیز مع مافیہ بو حادثه لر حقنده مورخلر نمزک مشاهداتی کندیلرینه کوره در. بر قسمی بونلری سیمیا اولق اوزره قید ایتدیکی حالده دیگر بر قسمی کرامت اولق اوزره قید ایدر آنجق بو حادثه لر متنوعدر و چونی کرامت ایله ایضاح ایدیلر یله جک کی کو و نمور. بوسیله ملا جامی و امام یاقعی مسلکندن اولانلر بالکنز کرامته بکنزه بن حادثه لری، بر آزده بکنزه رنک، نقل ایتمشدر دیگر لرینی مسکوت کچمشلردر.

[۱] علم سیمیا، حقه بازلق ذیمکدر، یاخود کوز بو یا حیاتی. ایسترسه کنز بو کونکی مانیاتیزمانی فقط داها اسرارلی برشکنده، علم سیمیا عد ایدمیلیرز. بعض ذوات سیمیا ایله الکیما علملرینی بر برینه قاریشدیر یورلر حالبوکه آرا لنده لفظی برمشابهندن باشقه هیچ بر مناسبت یوقدر. الکیما، بو کونکی کیما علمنک ابتدائی شکیدر. کیما، سیمیان دیکل الکیمیان دوغمشدر. بونلردن باشقه برده علم سیمیا واردرکه علام و جهبه دن معنا چیقارمق مسئله سنک اسطوره وی شکیدر.

شمس الدین سهرزوری ایسه ، شیخک بویه برظن آئنده قلماسنه اصلاً متحمل دیکدره ، شیخک سیمیا بیلدیکی حفته کی روایت خرافاندر ، دیور و بو خصوصه شبه تویله ایده جک هیچ بر حاده نقل ایتمور . کرچه سیمیا دینلن شی ذاتاً خرافاندر لکن بویه دیورده کچورمک اولماز تاریخاً توار درجه سنده قوتله نقل ایدیلن بووقایی ایضاح ایتمک واورتابه آتمق لازمدر .

شیخ بالذات کنیدیسی بونلره سیمیا دیمکده در ، سهروردی بی سه ویورسه ق او نیک قبول ایتدکرینی بز رد ایتمه لم ، شو حالده سهرزورینک شیخدن صدور ایدن وقایی بر نوع کرامت صورتنده ترویج ایتمک ایسته مایی بی طرفانه بر حرکت اولمور . بالخاصه بزه اک قیمتدار واک موثوق بر تاریخ فلسفه یادکار ایتمش اولان «عیون الانیاء» صاحبی ابن ابی اصیبعه اک زیاده شایان اعتماد بر مورخدر ، اونک سوزلرینی جف القلم انکار ایده مه بز .

ابن ابی اصیبعه سیمیا به متعلق اولان حادثه لری شیخک معاصر لرندن ، یار اتندن نقل ایتمکده در از جمله فیلسوف ابراهیم بن ابی فضلک بالذات بولوندینی بر حادثه بی ینه بالذات مشارالهدن نقل ایدیورکه بر حادثه نیک صحقی و بر روایتک مقبولیتی ایچون بوندن آمین برواسطه اولاماز ابن ابی فضلده زماننده معتبر علمادن وفیلسوف اولقله معروف بر ذاتدر . شو حالده سیمیا به متعلق اولان بو واقعه لک مهملرینی بوراده ذکر ایتمک ایجاب ایدره . بونلری ابن ابی اصیبعه نیک لسانندن دیکه مک داها ذوقلی اولاجمندن سوزی ابن ابی

اصیبعه بر اقیور و عیناً ترجمه ایدیورم : بکا فیلسوف ابراهیم بن ابی فضل بالذات کنیدیسی نقل ایتدی ، بر کون شیخ سهروردی ایله باب فرجک خارچنده بیوک میدانلغه دوغری کیدیوردق برابر مزده برچوق طلبه و برچوق آرقاداشلر واردی آرامزده سیمیا موضوع بحث اولدی . شیخ بوسوزلری دیکه یور و برشیی بویه میوردی بر آرزدها ایلریله مشدک . شیخ ، شرق طرفنی کوسته ره رک دمشقک بورالری نه کوزلدر دیدی . باقدق ، حقیقه او طرفده بوکسک بنالر ، بیوک کمر لر غایت کوزل قادینلر ، آهنک ، جانی ، رقص کوزل صولر ، کوبوکلی نهر لر ، بر برینه کیرمش آغاچلر ، خلاصه اوزمانه قدر کورمه دیکمنز شیلر کوردک و متحر قالدق بر ساعت صوکر اینه اسکی حاملزه کلدک فقط بزه او ساعت حقیقه اولیه بر حیات یاشامشز کبی اوزون بر زمان کلشدی . ابن ابی فضل بن او حال ایچنده او قدر مسعود ایدم که ، دیور ، کنیدی کینج یاشده ، شعوریمک شیمیدیکی حالندن آزاده و سرایت بولوندینی بر چاغده ظن ایتمشدم .

بو حادثه نك فوق العاده لكي ميدانده فقط مسئله نك شری ده حادثه نك ایچنده دره بچون کز مکه چقیدیلردی نهدن دولایی سیمیا موضوع بحث اولدی دیمک که شیخدن برشی بکله یورلردی، شیخ هیچ برشی سویله میوردی و سویله بجه حادثه حصوله کلدی . بو حادثه بزه شیخک شام طرفلرنده بر جوق مریدی اولدیغی ده کو سترمکده درکه شایان قیددر . ابن ابی اصیبه شوقعه بی ده نقل ایدیور؛ شیخک اخص تلامذه سندن وعجم فهاسندن برذات بکا نقل اییدی : بز شیخ شهاب الدین ایله «قانون» یاننده ایدک دمشقه قندن سفره چقمیشدی بر تورکمن یاننده بر بولوک قویون کوردک شیخه ، مولانا بو قویونلردن بردانه سنی میک آرزو ایدیورز دیدک . شیخ بنده اون درهم (کوموش پاره) وار ، بوی آلك ؛ کندیکز ایچون بر رأس قویون آلیرسکز ! جوابی ویردی . تورکمن اوراده اییدی بر رأس صتون آلدق و یورودک آرقادن بریسی بیتشیدی بو قویونی اعاده ایدیکز داها کوچکی ویره جکز زیرا بو آلدیغکز قویون سرك ویردیکز بارادن زیاده ایدر دیدی و آرامزده مناقشه باشلادی . شیخ کورولتونی ایشیدبجه بزه ، سز قویونی آلوب کیدک بن قالیر ادنی راضی ایدرم دیدی بز کیندک ، شیخ قالدی اونکله کوروشیوردی ، شیخ بزم اوزا قلاشیدیمیزی کوزونجه بزه دوغری یورومکه باشلادی ، تورکمن آرقادن باغیرارق شیخی تعقیبه باشلادی شیخ هیچ الثقات ایچور و هیچ برسوز سویله میوردی ، بوندن حدله بن تورکمن بی براقیورده بزه یه قاجیورسک دیبهرک شیخک صول قولندن یا قالادی و چکدی برده شیخک قولی اوموزندن قویونده تورکمن آلدده قالماسین می ؟ قانلر آقیور و تورکمن هت و حیرت ایچنده ... نهایت تورکمن قولی آندی و قاجدی . شیخ ده صاغ الیه برده کینی آلوب بزه دوغری لککه دوام اییدی . شیخ یاغزه کلنجه صاغ آلدده آنجق بر مندیل واردی . [۴] ،

بو حادثه ده رؤیته عائد بر فوق العاده لک عرض ایتمکده در و بونلر شیخک شام طرفلرنده خیلی مدت اقامت ایستدیکنی ده کو سترمکده در . لکن بو حادثه ده غیر اخلاقی بر نقطه وار . بونیه قویونی جبراً آلق کبی برشی حسن ایدیلیورکه شیخک حیات خصوصیه سی حقنده آلدده موجود اولان معلومات صحیحه ایله قابل توفیق دکلددر احتمال که بووقه شرعه و اخلاقه اوبدورز بلا سیر چونکه جوان بر درجه یه قدر حق سزدر لکن زهد و تقوا آدم لرینه بوبله حاللر ندرجه یه قدر یاقیشیر ، مسئله بوراده در . تاریحک مر حمتسز ، قانی صحیفه لری بزه

بوکی وثیقہ لری ویردیکی زمان مثلا سهروردینک مظہدن اولدیفنی دوشریمشور . او ، وقایعی تثبیت ایدر ویزہ شیخک یالکیز مسلك اشراقیسی دکل باشقہ بر جہہ سنی دہ مطالقہ ایتمک فرصتی ویرر . زیر ارجہتلہ چیرکین اولان بر حرکت دیگر بر جہتدن حائز قیمت و اہمیت اولور . بو حادثہ سهروردینک ظہور ایدن حادثاتک اک مشہوری واک متواتری در بونی امام یاقی تاریخندہ . و منلا جامی نفخاتندہ [۱] ذکر ایتدیکی کبی بالجملہ مورخار بوندہ اتفاق ایدیورلر . شہرزوری شیخک سیمیایلدیکنی انکار ایتدیکی زمان بو حادثہ دن قوشقوللاشمسیدی .

یوسف ضیا

تاریخی

دوئلر

بوآراق اورتہ آیلان وجراندیومیہ انتقال ایدن دوئلر مسئلہ سی حقندہ بر فکر اجمالی ویرمک اوزرہ جغرافیایا و تاریخک مشترکاً تدقیق و حادثات تاریخیک جغرافیایا و املیلہ اولان مناسبی نقطہ نظرندن ایضاحی ایچون صوک زمانلرہ تشکیل ایدن مکتبک اک مهم آثارندن بولنان وژان برون jean Brunhes ایله قامیل والو Camillé Vallaux طرفلرندن تألیف قلمش اولان و ۱۹۲۱ تاریخندہ انتشار ایدن « تاریخک جغرافیایی » نام کتابک میلترہ عائد فصلک ۵۹۴ نجی صحیفہ سندن اعتباراً دوئلرہ عائد اوچ صحیفہ یی عیناً ترجمہ سی نقل ایدیورز :

« دوئلردن یعنی اسلامہ اهدا ایتش سلاویک یہودی لری اولان بو زمرہ دن بر آز دہا اوزونجه بحث ایتک ایجاب ایدر . بو سلاویک یہودی زمرہ سی تقریباً اون بیک کشیدن مرکب بولمقدہ و سلاویکک مجموع نفوسی تشکیل ایدن یوز ایتش بیک کشیہ نسبتاً مهم بر مقدار تشکیل ایتکددر .

[۱] چارشانبادہ کی مراد افندی کتبخانہ سندہ نغضات الانسک غایت نفیس بر نسخہ سی واردر . بوآزردہ شیخ سهروردینک ترجمہ عالی منلا جامینک خط دستیلہ یازلمشدر سیمیایہ متناق اولان بوواقعیہ منلا جامی افادہ ایدرکن : « حکایت کنندکہ روزی باجماعتی ازمشقی برون آمد بر مہ کوسفندر سیدندہ . » ذیورگہ بو صورتلہ وقعہ تحریف ایدلمش اولیور ابن ابی اصیبعہ بووقعیہ غلبی بر اصول ایله افادہ ایتش ایکن اونی سهروردینک کرامتی جہتی التزام ایدنلر یہ اصولی بر صورتندہ تقید ایتلی ایدیلر چالبوکہ ہبسی سکوت ایتش و بو بر حکایہ در ذممشدر

فی الواقع اسلامیتہ اہتدا ایتمش اولان بو یہودی زمرہ ی مورہ لی بر بقالک طوروی اولوب بک صیقی بر تریبہ دینہ ایش اولمش بولنان و کندیسی مہدی لک نامزد تلیقی ایدن زہوی سابانایک عنمانہ اتباع ایتکدہ در . سابانای « قابل » تسمیہ قلنان تشدیلانہ داخل اولمش و کونک بر ندہ بر جمعہ ایرتسی آینی ائناسندہ کندیسی مہدی اعلان ایتشدز . بک قطعی افاداتہ بولدیغی ایچون سیناغوقدن طیشاری آلمش و خاخاملر کندیسی یہودی جماعتی اراسندن طرد ایتشلردر . بونک اوزرینہ سابانای ازمیردہ خلقی کندی دینہ دعوت ایلہ مشغول اولمش بعدہ استانبولہ کیدہ رک و آچیقجہ مہدی اولدیغی اعلان ایدرک یہودی و مسلمانلر اراسندن کندیسنہ طرفدار قزائمش اولدیغی کبی شہرنی اودر جہدہ اذد باد ایتمش کہ حتی مجار خرسیانیلری اراسندن بیلہ بومذہبہ التحاق ایدنلر بولمشدر .

سابانای بر آراق مصرہ عزیمت ایدر و بورادہ حبسہ آیلیر . صوکراینہ بوملکتدہ هولاندالی بر فاشہ ایلہ تاهل ایدر و نہایت قرہ طاع . دوشرو بونک سہالت ایچندہ ترک حیات ایدر . سابانای اودر جہ مہم بر حرکت وجودہ کتور مشدی کہ مصر دہ سفالتہ دوشدیکہ زمان کندیسی بوحال دن تخلیص ایچون جنوی فرانسه یہودیلری کیمبر احضار ایتشلردی . زہوی سابانای بتون مرہدلر دن اسلامیتہ ظاہری و شکلی بر اہتدا طلب ایتمش و بویکیت ہیچ بروقت کیزلی بر اہتدادن بشقہ بر شی اولمامشیدی . حضرت محمد [ع . م] دینہ التحاق ایتک ایچون یہودی جماعتی ترک ایتشدی . مرہدلری دہ عینی صورتلہ حرکت ایتدیلر . فقط التحاق انجق ظاہریدی . دو نعلر جامعہ کیدر لستہ ذہ حقیقی مسلمان دکالردر . مسلمانلرک افعال و حرکاتلری تقلید ایدر لر ایسہدہ بو کوستریش حقیقتدہ محضاً مسلمانلرہ قارشی مجادلہ لری تأمین ایچوندر .

« زہوی سابانای » دن صوکرای بکنلر دن کہ ریدو برنجی مہدینک عنمانی اللہ الہرق ادا ما ایتک ایسترو بروع اعترال وجودہ کتورہ کہ سب اولور . بوضورتلہ دو نعلہ مذہب حقیقی اوج زمرہ وجودہ کلور . اوج زمرہ کہ الآن سلا نیکدہ یشامقدہ و کندی ارا لرتدہ اولدیغی کبی حقیقی مسلمانلرہ یہودیلر دن تماماً آیری و مستقل بر حالہ انکشاف ایتکدہ در لور . بو اوج زمرہ : اولازمیر لیلردر . یکانہ پیغمبر اولہرق زہوی سابانای طایقمقدہ در لور کہ بونلرہ سلا نیکدہ قباخیلیر یعنی ازخیلیر تسمیہ اولنمقدہ در . مقدار لری تقریباً ایکی بیکیش یوز کشیدر . ثانیاً یہقوییلر کہ رئیس اولہرق ہم زہوی سابانای ہمدہ کہ ریدوی قبولہ ایتکدہ در لور . مقدار لری تقریباً درت بیکہ بالغ اولوب بونلرہ ہمدی بکلر تسمیہ

تخمیس [۰]

جامدن اویله اوصاندم که اشتیاقیله
شقا بولورمی نه ممکن او بر تلاقیله
سیلیندی وصلتی یادمین افتراقیله
« وطن جدا دکلم بن ، فقط فرایله »
« مهاجرانه کزر آغلارم دیارمده »

* *

دلم صدای شکایت ، تم نی مجروح
خار عشقم ایله تارمار بزم صبح
قفس بیقلدی قالیری هزار تشنه روح
« بودرد ایله بن اولورسم عجب کلیرده اوشوخ »
« او قورمی روحمه بر فاحمه منارمده . »

* *

اونکله سن بولوشورسه ک حریم وحدتده ،
اونومه عالی بی یاد ایت اوان وصلته ؛
اویار ایچون دیمه « حسی » بونی نهایتده ؛
« بنم حیایمه قصد ایلزدی البته »
« بر آرز سروت اولایدی اوجان شکارمده . »

مصنوع عالی

۳۳۷

[۰] تخمیس ایدیلن غزل « حسی » اسمنده چوق حساس برشاعره عائدره . ترجمه حاله واقف
دکلم . لسانی معاصر لر مزدن اولدینی قناعتی ویره جک قدر سیس وپروزسزدر . سرخوم بونوک با نامک
متروک کاغذلی آراسنده کوردیکم بوغزلی ، ویردیکی الهامی افاده ایچون کندی لسانه اویارق اسکی
اصولده تخمیس ایتدم . محترم قارلردن شاعریک حیاتی حقتده معلوماتی اولانلر وارسه تنور ایتلوبنی
رجا ایدهرم .

ایدیلیر . نائاً « اوموسوسلر » یعنی باصیق بر ونیلیر که پیغمبر اوله رق زهوی سا با نامیله عثمان
بابا اسمنده دیکر برنی طائیرلر . عددلری اوچ بیک بش یوز قدر اولوب قاراقاشلر نامیله یاد
ایدیلیرلر . بودونمه لریک کافیه ای انبا یولجه بی اونوشلر تور کجه قونوشورلر . رئیس روحایلیری
مسلمانلر کی خواجه اسمیه ایدر لر سه ده بونلر عبرایجه بیلیرلر و عبرایجه . قدس کتابلردن
اوقورلر . بو مذهبلرک هپسنده جنس لر بیک خارجه چیقمنه رق کفندی ازانلر نده ناهل اتمک

آهیلر

قلب نالانك هب ضربه زى
 برترانه حزن كسىلدى
 فيض شبايك بتون شوقلرى
 باران غموم ايله ازیلدى .
 باغ عمرمك بهار كلرى
 خورشید یأسك نوزوله صولدى
 نجم حیاتك نور حزمه لری
 مظلم سمانك قهری ايله دولدی .
 بحر أمیدك درت قطره لری
 سام یلاردن قورودی قالدی
 كتاب عشقك خار یاپراقلری
 او قوركن األه صفودی قالدی .

۳۳۱ قریه حسین

خصوصه نيك صيق زعایت ایدلمکده در . بوزمه لر دن
 بعضیلر نده دیکر لرینه قاریشماق ایچون کوستردکلری
 شدت تفضیل نتیجه سنده کندیلرینه خاص بعض
 علام فارقه وجهیه حصول بولمشدر . نیک محسوس
 بر صورتده بتون اشکال مدنیه نیک کیرمش اولدیغی
 یوسلانیك شهرنده ادیان سائره منتسبلرینک کیره مدکلری
 و کیزلی یولارله مربوط و بر لرینه ملاصق خانه لرده
 دوئمه لر کندی ازلرنده یشامقده درلر . آیری بر
 محله تشکیل ایدن بو اولر ایچنده معبدلری واردر .
 دو قنور دریفوس یعقوبیلرک معبدینه کیرمکه موفق
 اولمشدر . کندیسینی بهت و حیرته القسا ایدمک
 در جهده بو کسک بر قیمت صنعتکارانه بی حائر اولدیغی
 بیان ایتمکده در .

دوئمه لره اسرار مذهبه انجق تاهل ایتدکلری زمان تلقلین ایدلمکده در . قتل ، زنا ،
 ویلان یره شهادت ایتمکدن محنت بولونملری لازمدر . کرک ارکک دوئمه نیک بر مسلمان
 خاتونیه و یادوئمه بر قادینک بر مسلمان ار کیکله ازدواجی قطعاً ممنوعدر . بو کا صدقه اعطای
 حزامیر قرانی ، زهوی سابانایک کتابلرینه اطاعتی علاوه ایدرلر جامه کیتمک ، آبدست
 الملق کبی او امر ظاهریه اسلامیه به اتباع ایللریده واجددر .

یهودیلر کبی دوغدقلری وقت دکل مسلمانلر کبی یدی سسکز باشنه کیردکلری زمان
 چوققلری سنت ایدرلر . برسنه ظرفنده اون ایکی بیوک یاراملری واردر که بونلر میاننده
 زهوی سابانایک ولادتی کونیده داخلدر . بونلر میاننده خارجه اختلاط ممنوعیتنه اک زیاده
 یعقوبیلر زعایت ایتدکلرندن ناشی باشلی باشنه بر قوم تشکیل ایتمشلردر . بو یهودیلر شوقاقده
 یورورلرکن متردی بریهودی بی آندیران مشی و حرکتلرندن طایفه مقده درلر .
 بالعکس قبایحیلر سلانیك شهرینک اقوام و انسال بشریه سی ایچنده اک ذکیلزیدرلر .
 اتحاد قومیتنه بیوک مقیاسده اتساب ایتمشلردر . خلاصه کلام اوله رق : کنج توزک
 انقلابنک قسم عظیمی اداره ایتشلردر . بو انقلاب اساس اعتباریه دوئمه لر یعنی خارجا اسلامیه

التحقيق اتمتن فقط حقيقتده استلا يتله مجادله ايدن واسلامه مناستلري اتحق افعال ظاهره بيه
 الحصار ايدن هوديلو طرفدن يالمشدر .

عن قصد حقيقي تورك كسوة ربا كارانه سنه رونمش اولان واصلا يهودي اولوب
 توركلك ادعا سنده بولنان بو كيمسه لرك توركارك بوكونكي مقدراتلرينك وجوده كليستيم
 بيوك مقياسده دخل وتأثيرلري اولمشدر .

فلسفي رومانه

رومانه تفرقه من

حي بن يقظان

۳

اؤني سنك يد امانته تسليم ايديورم . فضلكه نائل ايمه كزئي زجا ونياز ايلزمه لطف ايله
 و او ظالمك الله تسليم ايله مديه يالواره رق چوجوغك بولندوغى صنديني دكزه صالحو ردي
 و چوجوغه وداع ايتدى . چوجوغك دكزه آلمشي، دكرك مد زمانه تصادق ايتمشدى .
 همان او كيجه ده طالفه لر تابوتي سوروكله به سوروكله به او برجزيره نك ساحله قدر كو توردى .
 دكرك مدى جزيره نك ساحل بچردن بك اوزاق بر محله قدر واصل اولوردى و بوء سنه ده
 اتحق بر دفعه اولوردى .

دالفه لر تابوتي روزكاردن ، ياعموردن ، كونشندن محفوظ ، طوبراغى يومشاق ،
 اغاچلري بر برينه كيرمش دلنشين بره بيشه ، به آندى . صكره دكز يواش يواش جذره
 باشلادى و صو نابوتك بولونديني محلدن چكلدى و روزكار واسطه سييله بيشه نك مدخل
 او كنه قوملر بيغلدى و مد زمانلر نده صومچومندن محفوظ قالدى . نابوتك تحته لري چيويلري
 دالفه لرله شيت مصادمه دن كوشه مش يرلرندن اوينا مش ، سو كيله جك بر راده به گلش ايدى
 و چوجق ارتق اچقمش ايدى . نابوتك ايچنده اچلقدن آغلامه به تينه به باشلادى .
 سنى ؛ ياوردوسى اولمش بر جيلانك قولاعنه كيردى . جيلان سسك اولديني جهته طوغرى
 كيتدى . سسك نابوتدن كلديكنى حس ايدنجه اياغيله طير ناقلريله نابوتك تحته لريله اوغراشدى .
 فصلسه بر تحته رندن سوكلدى ايچنده كي چوجوغى كندو ياوردوسى اولدوغى ظنيله همه شي

آغزینہ قوبدی واونی کوزل سودندن ذویوردی . بویوچہ بقدر اونک امرزمنہ منہ ورتیہ سنہ دوام ایلدی . بنفسه تناسلی انکارایدنلرک نظر به لرینہ کوره . حی بن یقظانک کیفیت ولادتی و مبدأ نشئی یوقاروده بیان اولنان وجهله واقع اولمشدر . اوندن صکره نصل برتیه کوردیکنی وائل اولدینی مرتبه عالیہ نه صورتله واصل اولدینی ؛ آناسر ، بااسر اولرق اقلیمک طبیعتی اقتضا ایتدیکی وجهله تولدینی تجویز ایدنلرک نظر به لرینی نثیت ایتدکنصکره شرح وایضاح ایده حکیز .

حی بن یقظانک صرف طوپراقدن تولدینی اعتقاد ایدنلر ، دیورلرکه : او آظنهک برطبقه سنده مرور زمانله بر مقدار چامور اکشیمش خامور حالده اویله بدرجه به ککش که صیجاق قسمی صغوق قسمه ، قوروسی یاشنه قاریشمش وایچه بربرله مزج اولمش . حرارت ، برودت ، رطوبت ، بیوست بینده اعتدال وقوای اربعه بینده توازن وتکافؤ حصوله ککش وصوکره تخمرایدن چامور شهسز بویوک ایش که اعتدال مزاجک واخلط اربعه نک حصول بولماسی ایچون کسب قابلیت واستعداد خصوصلرنده اقسام واجزاسی آراسنده فرق وتفاوت واقع اولمش وبوخامور اقسامک الک معتدلی وانسان مزاجنه اذ زیاده بکزییشلیسنی اورته قسمی ایش ، اوزمان بوخامور که اولمش کی شیشمهک وبارمه باشلامش وغایت اوزلینمش اولدینی جهته اوندہ بر جوق قبارجقلر پیدا اولمش وتام اورته سنده ایکی به بولمش وآرلرنده انجه ولطف برحجاب حصوله ککش وایچی ، اوکا لایق وصوک بدرجه معتدل بر جسم هوائی دولی کوچک بر قابارجق پیدا اولمش . بو استعداد و قابلیت اوندہ وجود بولدقنصکره ؛ الله تعلق واختصاصی دولایسیله امراء دینلان روح ، اورته قابارجنی طولدیران جسم لطیفه حلول ایلدی بر صورتده که نه حساً ، نه عقلاً اوندن آیرماسی قابل اولاماز . چونکه فلسفه الهیده دلیل قطعیه ثابت اولمشدر که امر الہیدن اشبور روح ، کونشک ضیاسی کی استعداد و قابلیتہ کوره بوتون عالمه دائمی صورتده فیضان ایدر . کونش طلوع ایتدیکی زمان هر جسم استعدادینه کوره آنک ضیاسندن حصه آله جنی کی هر موجوده دخی اوامر الہیدن بر حصه نصیب اولور . مثلا : اجسامدن شفاف وهیچ بر وجهله ماوراسنی رؤیتدن منع ایمان صناف هوا ، قبول ضیایه قابلیت اولمدیفندن ضیای شمس اوکا نفوذ ایدر کوزله کورنمز . جلاسر اولان اجسام کشفه ، اشکل والوانته کوره ضیای قبول ایدر کوزله کوزیلیر . آیینہ کی جلالی اولان اجسام ، جلاسی نسبتده ضیالیر واکر اوآیینہ مقعرو عدسی الشکل اولورسه شمسدن آلدینی

مفرط ضیا واسطه سیله مسافه مخصوصه ده قارشوسنه کلانی یا قه جق درجه ده بر اتش تخدمت ایدر . ضیای شخصی قبول ایتمک خصوصنده اجسامک استعداد وقابلیتی مختلف اولدینی کبی امر الهی اولان روحی قبول ایتمک خصوصنده موجوداتک دخی استعداد وقابلیتی دکیشیر . جهادات کبی روحی قبول ایتمک مستعد اولمایان اجسامده امر الهینک تأثیری ظاهر اولمازده اشبو اجسام جامده ضیای شمسک فیضانه معروض قالان هوای شفافه بکزر . نباتات کبی قبول روحه آرز استعدادی اولان اجسام ، اللهم انجی نما ایدمه جک قدر حصه آیر . اشبو اجسام نامیه ، نوزشمسدن کورینه جک قدر حصه الان جلاسر اجسامه بکزر . حیوانات کبی قبول روحه استعداد نامی اولان اجسامده امر الهی کثرته ظاهر اولور واشبو نوع اجسام مثال مذکورده بیان اولتان جلالی جسملر حکمنده دره . جلالی جسملر میاننده ضیای قبول ایتمک استعدادی غالب اولدیغندن شمسک صورت ومثالنی ارانه ایدن اجسام موجود اولدینی کبی انواع حیوانات آراسنده دخی روحی شدت قبولدن فضلله اوله رق روحک صورت ومثالنی تمثیل ایدن انسان نوعی وازدر . نشه کیم جناب بیغمبردن روایت اولتان «جناب حق حضرت ادیمی کندی صورتنده خلق بیورمشدر» مآلنده کی حدیث شریفده انسانده کی قابلیت واستعداده اشارت بیورلمشدر . اگر انسانده تجلی ایدن روح الهی نفس انسانیده منطبع اولمق شأندن اولان سائر صورتلری احما ایدمه جک قدر قوت اکتساب ایدرسه - که انجیق انبیای عظام حقنده قابل اوله بیلیر- شعاعی جمع وقبولده افراط درجه سنه واران ، قارشوسنه کلانی یا قان عدسی الشکل اینه منابه سننده اولور . اشبو مبحثلر ، مواضع مخصوصنده بیان اولمشدر . شمذیلک اصل مقصدمزه رجوع ایدلم .

حی بن یقظانک بنفسه تکون ایتمسه قائل اولانلر مطالعه لرینی شو یولده اکمال ایلمشدر و دیمشدر که اکتشیمش وقبارمش چامورک تام اورته سنده حصوله کنن قابارجنه روح الهی تعلق ایدنجه اللهمک امریله بر انسان اولمق ایچون لازم اولان قوای سائرّه بشریه روحه تواضع کوستردیلر و خدمتنه مسخر اولدیلر . روحه مقر اولان قابارجنه قارشو اینجه حجابلرله بر بردن ایرلمش و نافذ یوللرله بر ریله ربط اولمش اوج کوزه منقسم بر قابارجق دها وجوده کلتی و برنجی قابارجقک طوملش اولدینی جسم هوا ایدن دها لطیف بر جسم هوائی ایله دولدیلر و روحه خانم بر طاقم قوتلر اوکوزلرده برلشدیلر و محافظه سنه مشغول اولدیلر . اوکوزلره ورود ایتمکده اولان معانی دقیقه و جلیله یی ایلمک قبارجنی مسکن اتخاذ

ایدن روحه تبلیغ اتمک و ساطتی اجراه قیام ایلدیلر . وینه برنجی قابارجفک ایتمقننده وایکنجی قابارجفک مقابل جهنده اولکیلری طولدیران جسم هوائیدن برآز قویوجسم هوائیله طولمش بر اوچنجی قابارجق دهها وجوده کلدی واونده برطاقم قوای خادمه یرلشدیلر روحک حفظنه و تدویر امورینه قیام ایلدیلر . ایشسته اشبو اوج مسکن اولجه تخمر ایدن بویوک چامور بیغینندن سویلدیکمز ترتیب اوزره تیکون ایدن ایلک عضولردو واشبو اوج عضوی مسکن ومقر اتخاذ ایدن روح وقوی بربرینه محتاجدرلر . روحک قوایه احتیاجی؛ رئیسک تبعهیه احتیاجی وقوانک روحه احتیاجی؛ خادمک مخدومه احتیاجی مثابه سنده در .

بونلر ، مکره دن تیکون ایده جک اعضا وقوایه نسبتله ریاست مقامنی اشغال ایلرلر . لکن اوچنجی به نسبتله ایکنجینک ریاستی دهها مکملدر والحاصل روح صورت مطلقده رئیسدر . قوادر برنجی طاقم ریاست ثانیه وایکنجی طاقم ریاست ثالثه مقاملرینی اشغال ایلرلر . برنجی مسکننی اشغال ایدن جسم هوائی ، روحک اوکا حلولیه اشغال ایدنجه چام قوزه سی بیچمنده اولان برآتش شکلیله متشکل واونی احاطه ایدن قابارجق دخی عینی شکله متشکل قاتی برأت پارچه سنه منقلب اولدی وروحو حامل اولان جسمه متین بر حفظه شکلی الدی . و اوکا قلب تبسمه ایلدی قلبک محتوی اولدینی حرارت عزیزه رطوباتی آزار آزار تحلیل اتمکده اولدیغندن کرک حرارت عزیزه یه غذا اولق وکرک تحلیل ایده جک اجزا یرینی طولدر مق ایچون دائمی رمدده احتیاج حاصل اولدی ، یوقسه بقایق قابل اولمازدی . برروجه مدد و غذا اولق اوزره جذبی ویا دفعی لازم اولان ملام و منافی نی حس اتمکده محتاج اولدی . دماغ ؛ محتوی اولدینی قوتلر واسطه سیله احساس وظیفه سنی وجکر مشتمل اولدینی قوت واسطه سیله جذب غذا وظیفه سنی تکفل ایلدیلر واشبو ایکی عضو دخی قلبده متمکن اولان حرارتدن وکندولرینه مخصوص اولوب منشأی قلب اولان قوتلردن جریان المغه محتاج اولدیلر ، بونک ایچون بر طرفدن قلب ایله جکر بر طرفدن قلب ایله دماغ یلنده طامارلر ، شریانلردن مرکب ، کیمیسی طار کیمیسی کنیش بوللر ، انسجه ، شیکلر حصوله کلدیلر .

ایشته حی بن یفطانک آنه سر بااسز دنیا به کلدیکی ادا ایدن اشبو فرقه ، انک تیکونی حقننده طبعی بونک آنا رحمنده خلقت جنین حقننده توصیف و بیان ایلدکاری وجهه هیچ بر نقطه اهامل اتمکسزین مطالعه لرینی یوروتمشدردر . بوتون بومطالع لرنده ، انسان یارادلمسچون

لازم اولان طهار ، کیمک ، دری ، دها ودها شیرل وجوده کلک استعداد و قابلیتک اولجه
تجهر ایدن بویوک چامور پیغیننده حصول بولدیفنه استناد ایدیورلر .

بوصورتیه چوجو غک خلققی تمام اولدق-نصکره آنه دن طوغاز کبی اونی احاطه ایدن
مشیمه طینه یارلدی اوستنده کی چامورده کونشک حرارتیه قورودیفیچون آجیلدی چوجوق
میدانه چیقدی وماده غدائیسی توکندیکیچون آجلقدن اغلامایه باشلادی . اوئانده ،
یاوروسنی ضایع ایدن برجیلان ؛ سسنی ایشندی اونی کندی یاوروسنی ظن ایشدی تربیه
واعاشه سنه قوبولدی . ایشه حی بن یقظانک مبدأ خلقنده حکما آراسنده بوصورتیه اختلاف
جریان ایشدر بوندن سوکره کی احوالی حقنده مطالعانه برلشیدورلر .

ویدیورلرکه تربیه واعاشه سنه تکفل ایدن (ظویه) جیلان جزیره نک ؛ مرعاسی ،
میوه سی بول برموقنده کندوسنه مسکن وماوی آتخاب ایتمش اولدیفندن سمیز وسودی
چوق ایدی وکوزلجه چوجو غک غداسنه وامزیرسنه رعایت ایدردی واوندن انحق اولتلاقی
ایچون ایریلردی چوجوقده اوکا ایشدی شاید براز وقتندن کجیکسه ایدی آلابیلدیکی قدر
آغلاردی وجیلانده اغلادیفنی ایشدر ایشتمز هان قوشه رق یانه کلردی . جزیره دده
پیرنجی حیوان اولدیفیچون چوجوق امن وآسایش ایچنده بوودی ایکی یاشنی بولنجه یه
قدر جیلانک سودیه نشوونما بولدی یورومکه باشلادی ، دیشلری چیقدی آندنصکره
انسه یله برابر جیقاردی وانسه سی دخی بول یورومکه اوکا رفق وملایمت کوستر بردی
وکندوسنی میوه سی بول اولان لرله کوتورردی وطاتلی میوه لردن یمشردن اوکا ویرردی
قابوغی سرته اولانلرک قابوغنی دیشیه قیرار ایچنی اوکا یدیرردی . سود زمان کلدیمی
سودینی امزیرردی ، صوصادیفنی وقت صو باشنه کوتورردی ، کونشدن صوغوقدن اونی
محافظه ایدردی ، کججه لری بنه اصل مسکن اتحاد ایتدیکی یره کتیر بردی وقوینده یاتیر بردی .
کندوسیه وقونولدیفنی صیدوقده کی اشیایه اونی ایصید بردی ، ربشقه جیلان یاوروسنی دخی
اونلره ایشمیشدی یاایللرده مرعازده اونلره برابر بولورددی کججه دخی اونلرک یاننده
یتوت ایدردی چوجوق جیلانله برابر بولندجه اونک صوصوتی تقلید ایده ایده نغمه سی
انسه نک نغمه سندن فرق اولنما یاق قدر تقلیده موفق اولدی وهرشی اوکره نه جک قدر
استعداد و قابلیتیه مالک اولدیفیچون قوشلرک سائر حیوانلرک هرایشدیکی صوتلری حکایه
وتقلیده دخی موفق اولدی .

ک زده تقلید ایلدیکی جیلانلرک حایقیرمه لری ، چاغیرمه لری قوغو غو ایدیشلری ،

خلاصه حیوانلرک احوال مخصوصه ده کندولرینه مخصوص نغمه لریدی . ایشته بوسبيله وحشی حیوانلرله ألفت پیدا ایلدی نه او اونلردن اوزا کردی ، نه ده اونلر اوندن اوزا کرلردی . وحشیلری بربرندن فرق وتمیز ایتدکدنصکره نظرندن غیوبت ایتدیکی زمان خیال ومثاللرینی نظر تأمل وثدقیقندن کچرنجه نهنسده کیمیسنه محبت وکیمیسندن نفرت حس ایلدی . آراده کیدران ایدن بوتون بومدت ظرفده گاه کندوسنه گاه وحشیلره دقت وتأمل ایدزدی وحشیلری توبلی ، قیللی ، یوکلی ، کوچلی ، قوشیشده سرعلی ، بوینوز ، دیش ، طیرناق پنجه کبی طبیعی آلات واسباب مدافعه ایله مجهز کوروردی . وکندوسنی بونلرک کافه سندن محروم کوروردی واونلره نسبتله کندوسنده ارضعف ومعجزدن بشقه برشی کورمزدی . پیشلری تناوله محروملرینه معروض قالردی مدافعه دن عاجز ایدی وانلردن فراره قادر دکل ایدی . وجیلان یاورولری بوینوزسز طوغارکن برمدت صکره باشلرنده ایکیشربوینوز چقمقیغنی ودوغدقلری زمان قوشمغه مقتدر دکل ایکن آز برمدت ایچنده قوشمقده کسب قوت ایلدکلرینی کوردیکی حالده بونلرک هیچ بریسنی کندوسنده کورمزدی وینه وحشی حیوانلرک بیوک آبدست بوزمه محلی قویروقله وکوچک آبدست بوزمه محلی قلیف ، یوک سائرله ایه اورتولی اولدقلرینی وکندوسنک بالعکس هرابیکی طرفی ، مخرجی اچیق اولدیغنی کوروردی وبوندن کندیسنه قنالق کلردی و او یوزدن محزون اولوردی .

کندوسيله وحشیلر آراسنده مشاهده ایلدیکی اختلاف شکل وجنسیت حقنده کی حوشونجه سی اوزادقچه اوزادی ، سنی دهیدی به یاقینلاشمشدی ، کندوسنده ناقص ویا بوسبوتون حقوق اولسی دولایسبله ضررینی چکدیکی اسباب و آلاک کندنده تکمل ایتمه سی احتمالنن مایوس اولدی ، تستر ایچون چاره اولق اوزره کنیش یاراقلردن اوکینی ، ارقه سنی اورتمک ایچون اورو و صارماشقلردن بلنه باغلا یاجق قوشاق اویدردی . فقط اونلر از بر زمان ایچنده قورویوب دوکولونجه بشقه سنی ودها دایانقلی ظن ایتدیکی شیلرله اورتونمکه چالیشدی ، هپسی بک آزمدت دوام ایدردی . عینی زمانده اغاچ داللرندن بر عصا اویدردی . اوجارینی دوزلندی . اونکله ضعیف وحشیلره محروم ، قویلرینه مقاومت ایدردی . فکر واسطه سيله اللرینک بوکی شیلری یامغه مقتدر اولدیغنی کورنجه قدری ، قیمی کندوسنجه یوکسلیدی . واللرینک سائر وحشیلرک اللرینه نسبتله دهه فضیلتی وقیمتلی اولدیغنی اکلادی . چونکه اللریله عصا یاپایلدی . غیب یولرینی اورتمکه مقتدر اولاییلدی وارزو ایتدیکی قویروق کبی اساحه طبیعیه دن مستغنی اولدی . بوسیرالده

پاشی پدی بی کچمشدی . هر زمان حجاب بر لرینی اورتمک ایچون پاراقلری تجدیده ایتمکدن
 اوصاندی . آراسره ، اولمش حیوانلرک قوروغنی قوباروب کندوسنه طاقسنی دوشونوردی .
 لکن وحشیلرک ؛ اولمش حیوانلردن نفرت ایتمکدن برینی کورنجه اوفکردن صرف نظر ایتمدی ،
 کونک برنده اولمش بر قارتال بولدی . وحشی حیوانلرک اوندن اورکمکدن برینی کوزدی .
 اونک واسطه سیله مرامنه نائل اولاجغنی حس ایلمدی او فرصتی الدن قاچیرمدی قوروغنی ،
 قنادرلی صاعلام اوله رق اولدیغنی کبی دریسنی یوزدی قانادرلی قولری اوزرینه قوروغنی ،
 قوروغک بته چکی ره کلک اوزره اوکفی ، آرقه سنی اونکله اورتدی او واسطه ایله هم
 عورت محلی ستر وهم کندوسنی صوغوقدن صیجاقدن محافظه ایدم بیلدی بو تون وحشی
 حیوانلر آراسنده کسب مهابت ایلمدی اوندنصرکه و وحشیلردن اونکله متنازعه ایدن هیچ
 بولمادی اوکا سودامز برن جیلاندن ماعدا کندیسنه یاقینلاشان اولمادی جیلان اختیار لایحه به
 قدر برندن ایرلامز دیلر جیلان اختیار وضعیف اولدقدنصرکه او ، جیلانی بول میوه لی
 برله کوتوروردی . طاتلی میوه لردن اکا یدروردی کیتدکجه ضعیفک خسته لق جیلانی
 دوشوردی اکنه یاه اولدی چوجوق جیلانک حرکتدن ، الی ایغنی اوینا مقدن معطل قالدیغنی
 کورنجه فریاد و فغانه باشلادی ، تأثرندن هلاک اوله حق راده به کلدی بر لرینی چاغیرمق
 ایچون اعتیاد ایتمکدن صدا ایله هر نه قدر چاغیروب باغیردی ایسه اوندن بته بر حرکت
 کورمدی ، بر جواب آمادی . کوزلرینه ، اللرینه ، آیاقلرینه ، سائر اعضاسنه باقاردی
 هیچ بریننده بللی بر آفت ، بر خسته لق کررمزدی مع مافیه حرکتی تعطیله اوغرتان
 خسته لق محلی بولوبده بر چاره سنی بولمقدن واسکی حالی اعاده دن مأیوس دکلدی . لکن
 بوتون بو امیدلری بوشه چقدی . هیچ برشی یاپمزه موفق اولامادی .

اولجه کندوسنه تطبیق ایتمش اولدیغنی بر طاقم تجربه لردن آفک محلی تحری ایتمک فکری
 حصوله کلدی . دوشوندی : کوزلرینی یومدیغنی ویا اوکنه بر حائل کرلدیکی زمان برشی
 کورمدیکنی کوزلرینی آچدیغنی ویا حائلی قالدیردیغنی وقت تکرار کوردیکنی ، پارماقلری
 قولاقلرینک دلکنه صوقدیغنی وقت برشی ایستمدیکنی ، پارماقلرینی چیقارنجه اسکیمی کی
 ایستمدیکنی ، بورونی طوتدیغنی وقت قوقو آلمدیغنی ، بر اقدیغنی زمان بته قوقو آلدیغنی

- بیتمه دی -

درسطم مدرسلردن : بابانه زاده رشید

مدیر مشغول : آگاه مظلوم